

Xojon carta-la San Pablo xi kiskiì-la xita naxandá-la Cristo xi títsajna Roma

*Kó tsò Pablo nga sîhixat'aà jñà xita naxandá-la
Cristo xi títsajna Roma*

¹ Jè xojon carta jè, 'aán tìkjìì-nò xi Pablo 'mì-na xi chí'nda-la Jesucristo ma, xi xó kiùchjá-na Nainá nga 'an tsibíxáya-na kó xó kitjaàjiìn-na nga 'an sìka'bísoàn 'én ndaà-la Nainá.

² It'aà ts'e 'én koi, Nainá jye k'oqas'ín kitsjaà tso'ba nga tìsa kjótseé, koni s'in tichjá Xojon Tsjeè-la xi kiskiì xita xi kiùchjá ngajo-la Nainá. ³ Nga ya tichjá it'aà ts'e Ki'ndí-la, jè Na'én-ná Jesucristo xi jè otíxoma-ná. Koni xita isò'nde, yaqá inchrobàt'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn David. ⁴ K'e nga jaáya-la it'aà ts'e kjoabiyyaà, Jesucristo, k'oqá s'in kiyaxkon-la nga Ki'ndí-la Nainá-né xi tse nga'ñó tjín-la koni s'in ndaà sítkichiyya-ná jè Inimá Tsjeè-la Nainá xi sítsjeè-ná. ⁵ It'aà ts'e Jesucristo, kitjoé-na kjondaà nga 'an tsibíxáya-na nga kënojmíya-la 'én ndaà-la jñà xita naxandá xi tjín nga títsa isò'nde nga kàtasíkitasòn kó kàtakjeiín-la it'aà ts'e Cristo, mé-ne nga jeya kíjna-ne Cristo. ⁶ Tikoqá jñò, xó kinokjoà-nò nga xita-la Cristo k'oín-nò.

⁷ Tìkjìì-nò ngats'ioò xi titsajnaà Roma xi mats-jakeè-nò Nainá nga tìkoqá xó kinokjoà-nò nga xita tsjeè-la koma.

Nainá xi Na'èn-ná, ko jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjøndaà ko kjoaq'nchán ya ijìin inijimá-nò.

Mé-ne mejèn-la kjoq Roma jè Pablo

⁸ Xi mats'ia-ne, it'aà ts'e Jesucristo tsjaà-la kjøndaà Nainá xi it'aà tsajòn, koi kjoaq-lä nga xki xi ján naxandá xi tjín nga títtsa isò'nde, na'yá-nò nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo. ⁹ It'aà ts'e Nainá xi 'an sixá-lä nga tijngoo takoàn nga sika'biá 'én ndaà-lä xi kjoaq ts'e Ki'ndí-lä, jè tibeè nga nachrjein nchijòn síkítsjeèn-nò k'e nga chjat'aà-lä. ¹⁰ K'e nga bitsi'ba-lä Nainá, k'oqá s'in sijét'aà-lä tsà ikon xi tsò nga chaán tsjá'nde-na nga kjíkon-nò. ¹¹ Tikoqá mejèn-na skoëxkon-nò mé-ne nga tsja chiba-nò kjohítsjeèn ts'e inijimá-ná mé-ne nga isá kixi kitsajna-nò. ¹² Jè xi tìxan-nò nga ngásòn k'oi-lá nga'ñó xinguiqá it'aà ts'e kjoaq xi mokjeiín-ná.

¹³ 'Ndsè, tichja, mejèn-na nga kàtasijiìn-nò nga kjótseé tjín-ne nga kjíkon-nò tænga skanda i'ndei mi tà jngoo kjoaq bíchjoà ikòn-na. Xi kjohítsjeèn ts'an, jè xi mejèn-na nga siixákø-nò jñò, koni s'in kisixá ñanda nga xin naxandá mé-ne nga tikoq skoeè-na kjøndaà-lä xá-na xi 'an s'iaàn it'aà tsajòn. ¹⁴ Tjínè-na nga kokoòya-lä ngats'iì xítq xi 'én griego chja ko xi mìkiì chja, xítq xi tjín-lä kjoachjine ko xi tsjìn-la. ¹⁵ K'oqá ma-ne nga 'ñó mejèn-na nga tikoq kichjàyajiìn-nò jè 'én ndaà-lä Nainá xi kjoaq ts'e Cristo, jñò xi titsajnaà naxandá Roma.

Mé nga'ñó xi tjín-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoaq ts'e Cristo

¹⁶ Mìkiì masobà-na it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoaq ts'e Cristo, nga nga'ñó-lä Nainá-né. Jè 'én xi

ma-laq sikkitsajnandeji xita kjoaq ts'e je, ngats'iì xita xi mokjeiin-la it'aà ts'e, mats'iaqko-ne jñà xi xita judío ko tikoaq xi mìtsà xita judío. ¹⁷ Jñà én ndaà-la Nainá xi kjoaq ts'e Cristo okó-ná kós'ín s'ín Nainá nga sikkixi xita. Tà jè-né nga mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo mé-ne nga isaq ndaà kókjeiin-la. K'oqá s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè xi xita kixi, it'aà ts'e kjoaq xi mokjeiin-la kíjnakon-ne."

Jé xi tjín-la xita isò'nde

¹⁸ Nga jè Nainá skanda ján ngajmiì tíhokó kjoajti-la it'aà ts'e xita xi mìkiì beèxkón ko xi ch'o s'ín. Jè kjoahitsjeèn ch'o xi tjín-la mì kì tsjá'nde-la nga kjoétjò xi kjoakixi. ¹⁹ Jè kjoaq xi 'ya-la it'aà ts'e Nainá, ndaà tijin-la jñà xita koi, nga tijè-ne Nainá tíhokó-ne. ²⁰ Nga jñà kjoaq ts'e Nainá xi mìkiì tsejèn, ndaà týyaxkon-la kóni nga tisq kisindaà isò'nde. Yaxkoón-la nga tjín-la nga'ñó Nainá niita mé nachrjein-ne nga tà jè tajngòò xi Nainá 'mì. Kjoaq koi tí'yaá-la it'aà ts'e tsojmì xi tsibíndaà Nainá. K'oqá ma-ne nga jñà xita mì kì koma kinchako yijo-la nga kitso: "Mìkiì tijin-na tsâ tijna Nainá." ²¹ Jñà xita nás'ín tijin-la nga tjín Nainá xi tsibíndaà isò'nde, tænga mìkiì jeya kisikjna, ni mìkiì kits-jaà-la kjondaà. Ta saá tà koi' ñó ndaà kisls'in-la kjoahitsjeèn xi nimé chjí-la. Kjoahitsjeèn tájaà-la kisijñò-la. ²² Xi kjoahitsjeèn ts'e, xita chjinéé kitsò-la yijo-la; tænga mìtsà kixi kjoaq, xita nchikón-né. ²³ Kisikjnat'aàxìn Nainá xi jeya tijna xi mìkiì fehet'aà nachrjein-la; ta saá koi kijtseèxkón isén ts'e xita xi fehet'aà nachrjein-la; skanda jñà isén-la cho xi njòn ma ndsoko ko isén-la ye.

24 Koií kjoaq-lä nga kitsjeiìn takòn Nainá nga t̄axkì kàtas'ín nga kàtas'ín n̄it̄a mé kjoaq ch̄inga xi bitjokajiìn inimä-lä. K'oqá ma-ne nga tsohótsji-lä kjoaq sobà yijo-lä koni s'ín kisikò xíkjín. **25** Kisikjatjìyaá-lä kjoaq kixi-lä Nainá; 'én ndiso kiskoé. Jñà kijtseèxkón koaq jñà kisitsjakò tsojmì xi jè Nainá tsibíndaà. Mitsà jè kijtseèxkón koaq kisitsjakò Nainá xi tsibíndaà tsojmì. Nainá kàtayaxkón n̄it̄a mé næchrjein-ne, k'oqas'ín kàtama.

26 Koií kjoaq-lä nga kitsjeiìn takòn Nainá nga ko s'ín kàtas'ín-ko yijo-lä kjoaq sobà xi ch'o tjín. Jñà íchjín kisikjatjìyaá-lä koni s'ín mochjeén x'in; tjín íchjín xi tijñà xíkjín kiskoé-ne. **27** K'oqá t̄is'ín kis'iìn íchjá, kitsjeiìn takòn-né koni s'ín mochjeén íchjín. Tjin íchjá xi 'ñó kisaseèn-lä nga t̄i x'in xíkjín tsoyijòko-ne. Tsohótsji-lä kjoaq sobà yijo-lä. K'oqá ma-ne nga kjo'in kis'e-lä xi t̄i yijo ts'ë-ne koni s'ín ok'ìn-lä kjoaq ch'o xi kis'iìn.

28 Xit̄a koi, mìkiù kisikítsjeèn tsà mochjeén-né nga skoëxkon Nainá; k'oqá ma-ne nga kitsjeiìn takòn Nainá nga kàtasíkjeén kjohítsjeèn-lä xi nì mée chjí-lä mé-ne nga k'oqas'ín kàtas'ín-ne kjoaq xi mìkiù ok'ìn-lä. **29** Xit̄a koi, yaá tijíiùn yije inimä-lä ngats'iì kjoaq xi ch'o tjín koni: kjoaq chijngui, kjoaq ts'en, kjoaq tse mejèn, kjoaq toòn, kjoaqxitakòn, kjoaq nga ma-lä sít'en xit̄a, kjoaq xi kjaán-kjoò, kjoaq konachan, kjoaq xi ch'o s'ín, kjoaq 'én ndiso; **30** nga chjajno-lä xíkjín; nga sítikeè Nainá; ochrjengui xíkjín; 'nga ikon; ndaà sítíjna yijo-lä; sítítsjeèn nga mejèn-lä isä ch'o tjín kjoaq xi s'iin; mìkiù 'nchréñijon-lä xit̄a jchínga-lä; **31** mìkiù machiya-lä; mìkiù sítitasòn 'én xi chja; mìkiù beètjò xit̄a xíkjín; tsjìn-lä kjoaq nìjchàat'aà; koaq

tsjìn-lə kjoahimatakòn. ³² Jñà xítə koi, ndaà tíjiìn-lə nga k'oqá s'ín tsjá ɔkixi Nainá: ngats'iì xi k'oqá tjín kjoq xi s'ín, ok'ín-lə nga kiyá. Tænga mìkiù majngoo ikon nga tà jñà xi k'oqas'ín, skanda tikoqá matsja-lə k'ē nga k'oqá tis'ín xítə xi kj'eii.

2

Nainá, mé xi tsjá-la xita xi ndaà s'ín ko xi ch'o s'ín

¹ K'oqá ma-ne, ngaji, nítə yá xítə-ne ji, nga jé onè-lə xinguii, mìkiù koma kosikoii yijo-lè nga nguixkon Nainá. K'ē nga jé tibinè-lə xítə xinguuii, tikoqá ngaji, tiji tibinè-lə jé yijo-lè nga k'oqá tis'ín 'nì. ² Tænga 'ya-ná nga kixi s'ín Nainá k'ē nga tsjá-lə kjo'in jñà xítə xi koq tjín jé xi ótsji. ³ Ngaji xi kjo'in bìnè-lə xítə xi kj'eii, ¿mé-ne koq s'ín nikitsjeèn-ne nga jchä't'aà-lè kjo'in xi tsjá Nainá? Nga ji k'oqá tis'ín 'nì. ⁴ ¿A mì tijinè-lè nga nachrjekàngui jè kjondaà-lə Nainá nga tjín-lə kjojetakòn koq tjín-lə kjoatsejta? ¿A mì tijinè-lè nga jè kjondaà-lə Nainá tikoña-né nga sìkájnoi jé-lè nga mì ti jé kinchátsji-ne? ⁵ Nga tájaàjìùn tjín inima-lè nga mìkiù nikájnoi jé-lè, isáá tse kjo'in tibinè-lə yijo-lè xi tsjá-lə Nainá jè nachrjein k'ē nga kjoikó kjoajti-lə nga jchä-lə kós'ín kixi kojindaàjìùn Nainá nga tsjá-lə kjo'in jñà xítə. ⁶ Nainá tsjá-lə chjí-lə mé kjoq xi kis'iìn nga jingoò ijngoò xítə. ⁷ Tsjá-lə kjoabinachon nítə mé nachrjein-ne jñà xita xi nchihótsji kjoajeya, ko nchihótsji nga jchäxkón, ko nchihótsji nga kítsajnakon nítə mé nachrjein-ne jáñ ngajmiì. Koií kjoq-lə nga ndaà tjín kjoq xi nchis'ín nga kjit'aà nachrjein. ⁸ Tænga Nainá nga ko kjoajti-lə tsjá-lə kjo'in jñà xítə xi kondra fi-lə

nga mìkiì 'nchréñijon xi kjoaq kixi. Tà kjoaq nchikón fitjingui-la. ⁹ Tseé kjoaq s'e-laq kó tseé kjo'in s'e-laq ngats'iì xítá xi ch'o s'ín, mats'iako ítjòn-ne jñà xítá judío, tikoaqá kó xi taxki xítá xi mìtsà xítá judío. ¹⁰ Tanga jñà xítá xi ndaà s'ín, tjoé-laq kjoajeya, ndaà jchaxkón, tikoaqá s'eé-laq kjoaq nchán iníma-la, mats'iako ítjòn-ne jñà xítá judío, tikoaqá kó xi taxki xítá xi mìtsà xítá judío.

¹¹ Nainá mìkiì faájìùn nítá yá xítá-ne, tà ngásòn fiko yije. ¹² Ngats'iì jñà xítá xi mìkiì tíjìùn-la kó tsò kjotíxoma xi kiskiì Moisés, k'è nga jé ótsji, chija-né naq'sín mìkiì kijtseeè kjotíxoma-la Moisés. Koa jñà xítá xi ndaà tíjìùn-la kjotíxoma-la Moisés, k'è nga jé ótsji, k'oqá s'ín kojtsó koni s'ín tichja xi tijé-ne kjotíxoma. ¹³ Jñà xítá xi tà 'nchré-la kjotíxoma xi kiskiì Moisés, mìtsà jñà xi xítá kixi nga nguixkon Nainá. Jñà-né xi xítá kixi xi síkitasòn. ¹⁴ K'è nga jñà xi taxki xítá xi mìkiì tíjìùn-la kós'ín tichja kjotíxoma-la Moisés, sà k'oqá tà yaá nchrobájìùn iníma-la nga k'oq'sín s'ín koni tsò kjotíxoma-la Moisés, yaá 'ya-la nga tikoatijíùn iníma-la kjotíxoma xi ts'e naq'sín tsjìùn-la ts'e Moisés. ¹⁵ K'è nga ndaà s'ín yaá 'ya-la nga tíjìùn iníma-la kjoaq xi sijé kjotíxoma-la Moisés; jè iníma-la okó kjoaq xi ndaà tjín kó xi mìkiì ndaà tjín; tijé-ne kjohítsjeèn-la sà k'oqá óngui kó sà k'oqá osíko. ¹⁶ K'oqá s'ín komá jè nachrjein k'è nga Nainá kojíindaàjìùn ngats'iì jé xi tij'ma-la xítá ijíùn iníma-la; it'aà ts'e Jesucristo sındaàjìùn, koni tsò 'én ndaà-la Nainá xi kjoaq ts'e Cristo xi 'an chjáya.

¹⁷ Ngaji xi xítá judío 'mì-lè; jè ma'ñót'aà takoìn kjotíxoma xi kiskiì Moisés; 'ngaá ma takoìn it'aà ts'e

Nainá nga si tsiji-né; ¹⁸'ya-né mé xi mejèn-lä Nainá nga sikitasoìn; ma-lè chjaàjiìn mé kjoaq xi ngui ndaà tjín koni s'ín okóya-lè Kjotíxoma; ¹⁹k'oqá s'ín nìkítsjiìn nga tíjngoo takoìn nga jí okoò-lä ndiyá kixi xítä xi mìkiì machiya-lä nga tichjoà xkon kó k'oqá ma-lè nga jí nìhiseèn-lä xi tjíjñò kjohítsjeèn-lä. ²⁰Jí, k'oqá s'ín nìkítsjiìn nga ma-lè okoòya-la xi taxki xítä xi tsjin-lä kjohítsjeèn; nga maestro 'mì-lè ts'e xítä xi chiba ma-lä it'aà ts'e Nainá; nga tjín-lè kjoaq chjine kó kjoaq kixi xi okó-lè it'aà ts'e Kjotíxoma. ²¹Jí xi ma-lè okoòya-la xítä xi k'ejí, ¿mé-ne mìkiì okoòya-la xi tì yijo tsiji-ne? Jí k'oqá s'ín nokjoàyi nga mìkiì ma sichijé; jí, ¿mé-ne nìchijé-ne? ²²Jí, k'oqá si nga mìkiì ndaà tjín nga kjoaq chijngui s'ín xita; jí, ¿mé-ne nga k'oqá tis'ín 'nè-ne? Jí, k'oqá si nga jtichiì xkósòn; ¿mé-ne nga ingo bitjaàs'en-ne nga nìchijí tsojmì-lä xkósòn? ²³Jí, 'ngaá takoìn nga ndaà tjiùn-lè kjoaq ts'e kjotíxoma tångä, ¿a mìtsà tìnachrjekàngui Nainá nga mìkiì nìkitasòn-lä koni s'ín tichja kjotíxoma? ²⁴K'oqá s'ín tichja Xojon-lä Nainá nga tsò: "Kjoaq tsajòn-nò xi xítä judío 'mì-nò nga chjajno-lä Nainá jñà xi taxki xítä."

²⁵Tsà ndaà sikitasoìn kjotíxoma xi kiskiì Moisés, jè kjoaq ts'e circuncisión nga tjít'aà chiba-lè, chjí-lä-né; tångä tsà mìkiì sikitasoìn, k'oqá ngaya-lä koni tsà mìkiì tjít'aà chiba-lè. ²⁶Jñà xi mìtsà xita judío, nás'ín mìkiì tjít'aà chiba-lä koni xítä judío, tångä tsà kixi sikitason kjotíxoma ts'e Moisés, Nainá skoétjò-né koni tsà tjít'aà chiba-lä. ²⁷Jñà xita xi sikitason kjotíxoma ts'e Moisés, nás'ín mìkiì tjít'aà chiba-lä yijo-lä, jñà kojìndaàjiìn-nò nga mìkiì nìkitason nás'ín tjít'aà chiba-nò, nás'ín tjín-nò

xojon ts'e kjotíxoma-lə Nainá. ²⁸ Jngoò xi xítə judío, mitsà tà jè nga ndaà 'ya-lə kjoə xi s'ín; koə jngoo xítə xi tjít'aà chibə-lə kjoə ts'e circuncisión, mitsà tà jè xi mochjeén nga tjít'aà chibə-lə isò'nga yijo-lə. ²⁹ Jè xi ngui xítə judío, jè xi chjí-lə koni s'ín tjín ijiìn iníma-lə. Ko jè xi ngui tjít'aà chibə-lə, jè xi chjí-lə koni s'ín tjít'aà chibə-lə ya ijiìn iníma-lə. Kjoə koi, mitsà ts'e kjotíxoma xi xojon tjít'aà; ts'eé Iníma Tsjeè-lə Nainá. Jñà xi k'oas'ín síkitasòn, Nainá ndaà chja xi it'aà ts'e, naṣ'ín mìkiù ndaà chja xítə xi kj'eii.

3

Mé kjoə xi 'ñó chjí-la it'aà ts'e xítə judío

¹ Tsà k'oqá s'ín tjín, ¿mé kjondaà xi ñsa tse tjín-lə nga xítə judío 'mì? Ko ¿mé chjí-lə nga tjít'aà chibə-lə? ² Kjìn skoya chjí-lə. Jè xi tíjna ítjòn, jè-né nga jñà xítə judío kjòngatsja 'én-lə Nainá. ³ Jñà xítə judío, naṣ'ín tjín i'nga xi mìkiù síkitasòn 'én xi kjòngatsja, ¿a komə sikyatjìya-lə kjoakixi-lə Nainá nga mìkiù kitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba? ⁴ Majìn, mìkiù komə. Nainá, xítə kixi-né, naṣ'ín xítə ndiso ngats'iñ xítə xi tjín isò'ndē; koni s'ín tichja xojon nga tsò:

Mé-ne nga kàta'ya-lə nga kixi kjoə 'én xi nokjoì sikijne-né k'e nga yá xi kohòngui-lè.

⁵ Tjín i'nga xítə xi tsò: K'e nga ch'o 'nè, ñsaá ndaà 'ya-lə kjoakixi-lə Nainá. Tsà k'oas'ín tjín, ¿kó kixoán? ¿A kixón-ná nga mì kjoə kixi tís'ín Nainá nga kjo'in tsjá-ná? (Tsà kós'ín kixoán, jngoo kjohitsjeèn-lə xi taxkjí xítə titsanikjeén.) ⁶ Tanya majìn, mì k'oqá s'ín tjín. Tsà mitsà kixi s'ín Nainá

nga kojo'in tsjá-ná, ¿kós'ín koma kojìndaàjìn-lq xita
isò'nde?

⁷ Tíkoaqá tsà k'oq kitso xita koi: "Tànga tsà kojañdiso-nq okó nga je koja kixi-lq Nainá isq jeya kíjna, ¿mé-ne k'oqs'ín tísinè-na nga xita je tíyatakòn-na?" ⁸ Tíkoaqá-ne ch'o s'eén mé-ne nga kàtasakó-isa-ná kjondaà-lq Nainá. Tjín xita xi kotsò nga k'oqá tjín 'én xi okoòya; je xi mejèn-lq nga ch'o síkíjna-na. Jñà xita xi kotsò, ok'ín-lq nga tjoé-lq kojo'in xi Nainá tsjá.

Mé je xi tjín-la ngats'íi xita

⁹ ¿Kó s'ín níkítsjeèn? Jñá xi xita judío 'mì-ná, ¿a isqá ndaà xitqá koni jñà xita xi k'ejí? Majìn, jyeé k'oqá kixan-nò, tà ngásòn je titsajnajñnaá ngats'iaá xi xita judío 'mì-ná ko xi taxki xita. ¹⁰ Koni s'ín tíchja Xojon-lq Nainá nga tsò:

Nijngoò xita tjín xi xita kixi, ní tsà tà jngooò.

¹¹ Nijngoò tjín xi machiya-lq,
nijngoò tjín xi ótsji Nainá.

¹² Ngats'íi xita, saá xin ndiyá kiì; ngats'íi nímée chjí-lq kjoqá xi s'ín;

nijngoò xi ndaà s'ín, ní tsà tà jngooò.

¹³ Naxájtà-lq, k'oqá kjoàn koni ngajo-lq mik'en k'e
nga táx'ajto;

nijen-lq nguì 'én ndisoó chja;

'én xi chja, k'oqá ngaya-lq koni tsà xán-lq ye.

¹⁴ Chjajno-lq xita ko nguì koi 'én chja xi 'on ma-la
injímà-ná.

¹⁵ Mìkì koña kjoqá, nítoón sík'en xita.

¹⁶ Nità ñánda nga fì, síhímà ko síkjehesko xita xi
kj'ejí.

¹⁷ Mìkì beèxkon ndiyá ñánda tjín kjoqá'nchán.

18 Mìkiì tsakjón-keè Nainá it'aà ts'e kjoaq xi s'ín.

19 Jyeé 'yaá nga ngats'iì 'én xi tjít'aà kjotíxoma ts'e Moisés, jñá chja-lä ngats'iì xita xi ya fit'aà-lä, mé-ne nga ngats'iì xita, mìkiì koma kichja nga kinchako yijo-lä nga nguixkon Nainá; ngats'iì xita xi tjín isònde kojindaajiìn-lä Nainá nga jcha-lä nga jé tjín-lä. **20** Nijngoò xita xi kixi kíjna nga nguixkon Nainá tà koi kjoaq-lä nga ndaaà tísíkitasòn Kjotíxoma ts'e Moisés. Nga jè Kjotíxoma, tà k'oqá s'ín mochjeén nga bénomjíya-ná nga jé tjín-ná.

Kó siko-ná Nainá nga kixi kitsajnaá nguixkon jé

21 Tanga j'ndei, Nainá okó-ná kós'ín s'ín Nainá nga xita kixi beètakòn-ná. Ko mìtsà kjoaq ts'e Kjotíxoma nga bitasòn. Jñá xojon jchinga ts'e kjotíxoma-lä Nainá ko ts'e xita xi kichja ngajo-lä Nainá k'oqá tis'ín bénomjíya-ná, **22** nga jñá xita k'e nga mokjeiín-lä it'aà ts'e Cristo, kixií bitsajna nguixkon Nainá. K'oqá s'ín siko yije kóhotjín xi mokjeiín-lä. Nga ngats'iì xita ngásòn jé tjín-lä, **23** nga ngásòn ótsji jé-né; kjiìn titsjnat'aaxin-lä Nainá ñanda nga jeya tijna. **24** Tanga Nainá, nga ndaaà xita, kitsjaà kjotjò-ná kjondaà-lä mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkon jé. Jè Jesucristo tsibíchjítì ngajo-ná jé-ná mé-ne nga kitsajnandeií-ná xi kjoaq ts'e jé. **25** Nainá kitsjaà ki'ndí-lä koni jngoo kjotjò xi faaxin jé-ná nga nguixkon Nainá k'e nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesucristo, nga jè tsibíxteèn jní-la k'e nga k'en. Nainá k'oqá s'ín okóya-ná kós'ín tjín kjoaqkixi-lä. Koií kjoaq-lä nga ngasa kjotsee, Nainá, tikoña kjoaq-né, mìkiì niton kitsjaà-lä kjo'in xita koni s'ín ok'ìn-lä jé xi tsohotssi. **26** Tanga j'ndei tíya-lä nga it'aà ts'e Jesucristo tísindaajiìn-lä xita

jñà kjoaq-la jé xi kisichroba mé-ne nga kàta'ya-la Nainá nga xítä kixi-né ko tikoqá tijè-ne Nainá xi kixi síktsajna xítä xi mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús.

²⁷ ¿A 'ngaá kóma takoán nga kixi titsajnaá nguixkon Nainá? Majìn, mìkiì 'nga kóma takoán. Nga mìtsà koi kjoaq-la nga kjotíxoma nìkitasoán. Jè-né nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesús nga kixi síktsajna-ná Nainá. ²⁸ K'oqá tsòya-ne ngats'iì kjoaq koi nga Nainá síkixi xítä k'e nga mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús; mìtsà koi nga kjotíxoma ts'e Moisés síkitasòn.

²⁹ ¿A tà ts'eé xi xítä judío Nainá? ¿A mìtsà tikoq ts'e xi taxkí xítä? Kjoaq kixi-né, tikoqá ts'e-né xi taxkí xítä xi mìtsà xítä judío. ³⁰ Nainá, tà jngòò ma xi kixi síktsajna ngats'iì xítä k'e nga mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús. Ngásòn síko jñà xítä judío xi tjít'aà chibä-la ko xi taxkí xítä xi mìkiì tjít'aà chibä-la. ³¹ Jè kjoaq nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesucristo, ¿a tíchahingui-né kjoaq ts'e Kjotíxoma? Majìn, mìtsà tíchahingui; ta saá tímajngoò-ne koni jè xá xi tjín-la.

4

Abraham, mé-ne kixi tsibijna-ne nga nguixkon Nainá

¹ ¿Kó kixoán? ¿Mé kjoaq kixi xi kisakò-la na'èn-jchá-kjiìn-ná Abraham nga kixi tsibijna nguixkon Nainá? ² Na'èn-jchá-ná Abraham, tsà koií-la kjoaq-la nga ndaà xá xi kis'iìn nga kixi tsibijna nguixkon Nainá, ok'ín-la nga jeya siìkjína yijo-la, tænga majìn nga nguixkon Nainá. ³ Nga k'oqá s'ín tíchja Xojon jchinga-la Nainá nga tsò: "Abraham, jè-né nga kòkjeiín-la it'aà ts'e Nainá; k'oqá ma-ne nga kiskoétjò Nainá nga xítä kixi

kitsò-lə.”⁴ Jngoò xítə xi síxá, jè tōn xi tjoé-lə, mìtsà tà kjotjò tjoé-lə; jè chjí-lə nga síxá. ⁵ Tāngā jè xítə xi mìtsà xá-lə ma'ñót'aà takòn, tāngā mokjeiín-lə it'aà ts'e Nainá xi kixi síktsajna xítə xi jé tjín-lə, xítə jè, Nainá k'oqá s'ín skoétjò nga xítə kixi tsò-lə. ⁶ Jè xítaxá ítjòn xi ki'mì David k'oqá t̄s'ín kiìchjā nga tsja s'e-lə xítə xi Nainá kjoétjò nga xítə kixi tsò-lə; Nainá mì t̄ kində s'ín-ne nítə mé xi s'ín. ⁷ David kitsò:

Mé tà ndaà-lə jñà xítə xi jye kichàat'aà-lə kjoə ch'o-lə
ko xi jye tíjtsa'ma jé-lə.

⁸ Mé ta ndaà-lə jñà xítə xi mì t̄ kində s'ín-ne Nainá kjoə ts'e jé-lə.

⁹ Jè kjondaà jè, ¿a tà ts'eé xítə judío xi tjít'aà chibə-lə? ¿A xi tikoqá ts'e-né xi taxk̄i xítə xi mìkiì tjít'aà chibə-lə? Jye okixan nga jé xítə jchíngā Abraham, k'e nga kòkjeiín-lə it'aà ts'e Nainá, kiskoétjò-né nga xítə kixi kitsò-lə. ¹⁰ ¿Kós'ín komà nga kiskoétjò Nainá Abraham nga xítə kixi kitsò-lə? ¿A k'e-né nga jye tjít'aà chibə-lə? ¿A xi k'e-né nga tijk'ee tjít'aà chibə-lə? Majin, k'e-né nga tijk'ee tjít'aà chibə-lə. ¹¹ Abraham, k'e nga jye kiskoétjò Nainá nga xítə kixi kitsò-lə, iskaán kisit'aà chibə-lə koni jngoo chibə xi okó nga jye xítə kixi nga kòkjeiín-lə it'aà ts'e Nainá k'e nga tijk'ee tjít'aà chibə-lə. K'oqá komà-ne nga xítə jchíngā kitsò-lə Abraham ngats'iì xítə xi mokjeiín-lə it'aà ts'e Nainá nás'ín mìkiì tjít'aà chibə-lə. ¹² Abraham, tikoqá xítə jchíngā-lə-né jñà xítə judío xi tjít'aà chibə-lə, tāngā mìtsà tà koií kjoə-lə nga tjít'aà chibə-lə, tikoqá koi-né nga ya tjímatjíngui-lə

nga mokjeiín-lə it'aà ts'ē Nainá, koni s'ín kòkjeiín-lə Abraham k'ē nga t̄ikj'eè tjít'aà ch̄ibə-lə.

¹³ Nainá, k'oqá s'ín kitsjaà-lə tso'ba Abraham ko ngats'iì xítə t̄je-lə, nga jè kongatsja isò'nde; m̄itsà koi kjoq-lə nga Kjotíxoma kisikitasòn, jè-né nga kòkjeiín-lə koni s'ín kiičhja Nainá, k'oqá ma-ne nga xítə kixi kitsò-lə. ¹⁴ Tsà tà jñà tjoé-lə kjondaà xítə xi síkitasòn Kjotíxoma, tsà k'oaá s'ín tjín kjoq, nimé-là chjí-lə nga mokjeiín-ná it'aà ts'ē Nainá; t̄ikoqá mì-là kiì kitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá. ¹⁵ K'ē nga tjín Kjotíxoma, kjo'iín sinè-ná; tanga tsà tsjìn kjotíxoma, nimé tjín xi kotonè-lə kjotíxoma.

¹⁶ Jñà xítə, nga mokjeiín-lə it'aà ts'ē Nainá tjoé-lə kjondaà koni s'ín kitsjaà-lə tso'ba Nainá jè Abram. Nainá tsjá kjotjò kjondaà koi mé-ne nga jchä-ná nga kixi kjoq nga kitasòn it'aà ts'ē ngats'iì t̄je-lə Abraham. M̄itsà tà jñà tjoé-lə xítə judío xi tje-lə Abraham nga tjín-lə kjotíxoma; t̄ikoqá tjoé-lə jñà xítə xi m̄itsà xítə judío xi t̄ikoqá tje-lə Abraham ma koií kjoq-lə nga mokjeiín-lə koni s'ín kòkjeiín-lə Abraham. K'oqá ma-ne nga jè Abraham, xítə jchíngá-ná ma ngats'iaá ¹⁷ nga nguixkon Nainá. Koni s'ín tichja Xojon-lə Nainá nga tsò: “Kjin naxandá xítə xi jye kisìngatsja-lè xi xítə jchíngá tsò-lè.” Abraham, kòkjeiín-lə it'aà ts'ē Nainá xi ma-lə síkjaáya-lə xítə xi jye k'en xi t̄ikoqá tsjá 'én-lə koni tsà jye tsitasòn kjoq xi k'ēè bitasòn.

¹⁸ Xítə jchíngá Abraham kòkjeiín-lə koni kitsò-lə Nainá; kiskoñá kjoq-né n̄as'ín m̄ikiù t̄íjiùn-lə kós'ín komá nga kitasòn. K'oqá s'ín komà nga kjin naxandá xi xítə jchíngá tsò-lə, koni s'ín kitsjaà-lə

tso'ba Nainá nga kitsò-lä: "K'oaaá s'ín kjìn jchán koma tjé-lè." ¹⁹ Abraham, mìkiì kjòhindaà koni s'ín kòkjeiín-lä it'aà ts'e Nainá, naas'ín koas'ín beè-lä ikon nga mì tì mé chjí-lä yijo-lä nga jye 'ñó xítä jchíngá; jyeé kjomeè jingoò síndo nó tjín-lä; Sara xi chjoón-lä, tikoaaá chjoón 'ndi-né; mì tì kiì koma s'e-lä ixti. ²⁰ Abraham, mìtsà jò ts'i'beé-lä ikon koni s'ín mokjeiín-lä 'én xi kitsjaà-lä Nainá. Tà ìsaá 'ñó ts'i'beé-lä ikon nga ndaà kòkjeiín-lä. 'Ñó jeya kisikjna Nainá. ²¹ Abraham, ngui ndaà tijngoò ikon nga Nainá tjín-lä nga 'ñó nga komaa-lä sìlkitasòn yije kóhotjín kjoa koni s'ín kitsjaà-lä tso'ba. ²² K'oaaá ma-ne Nainá, k'ë nga kijtseè nga ndaà mokjeiín-lä Abraham, kiskoétjò nga xítä kixi kitsò-lä.

²³ Mìtsà tà it'aà ts'e Abraham kitjei xojon jè nga Nainá kiskoétjò nga xítä kixi tsò-lä. ²⁴ Tikoaaá it'aà tsaján kitjei nga Nainá skoétjò-ná nga ngásòn xítä kixi kitso-ná koi kjoa-lä nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, jè xi kisikjaáya-lä Na'èn-ná Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaà. ²⁵ Kjòngatsja xítä nga kisik'en Jesús jè ngatjì-lä jé-ná; tikoaaá jaáya-lä mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkon Nainá.

5

Mé kjondaà xi sakó-ná nga jye xítä kixi tsò-ná Nainá

¹ K'e nga jye xítä kixi 'mì-ná nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, jyeé 'nchán titsajnakooaa Nainá it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. ² Jè Cristo tsjá-ná nga s'e-ná kjondaà jè, nga mokjeiín-ná it'aà ts'e. Jè kjondaà jè, 'ñó ndaà tijiin inimá-ná; matsjaá-lä inimá-ná nga chiñà kjoaaá nga tikoaaá s'e-ná

kjoajeya-lə Nainá. ³ Mìtsà tà koi kjoaq̄ nga matsja-ná, t̄j̄koaq̄á matsja-ná k'ē nga mé kjo'in xi otojñáá. K'ē nga kjo'in otojñáá, yaá sakó-ná nga'ñó nga tseejta s'eén inim̄a-ná. ⁴ K'ē nga tseejta s'eén inim̄a-ná, yaá sakó-ná nga ndaà kitjoaq̄á; tsà nga ndaà kitjoaq̄á, t̄j̄koaq̄á yaá sakó-ná nga skóñña kjoaq̄ inim̄a-ná kj̄ondaà xi tsjá Nainá. ⁵ Jè kjoaq̄ xi chiñá-lá nga t̄j̄ingoò takoán, mìkìì masobà-ná nga mìkìì kitasòn; jè Nainá jyeé ndaà kisikíjnajìin inim̄a-ná kj̄otjòcha-lə it'aà ts'e Inim̄a Tsjeè-lə Nainá xi kitsjaà-ná.

⁶ K'ē nga kichóya nàchrjein, Cristo, k'en ngajo-ná jñá xi xít̄a jé 'mì-ná, koií kjoaq̄-lə nga tsjìn-ná nga'ñó nga ma bitjokàjñáá jé-ná. ⁷ Mì-là yá xít̄a tjín xi kiyátjì ngajo-lə jngòò xít̄a kixi, t̄anga tsà koi nàchrjein-lə tsà tjín jngòò xi ko'ñó ikon nga kiyátjì ngajo-lə jngòò xi 'ñó ndaà xít̄a. ⁸ T̄anga jè Nainá okó-ná nga 'ñó tsjakeè-ná nga jè Cristo k'en ngajo-ná, k'ē nga tákó xít̄a jé 'mì-ná. ⁹ I'ndei nga jye xít̄a kixi tsò-ná Nainá nga jè Cristo tsibíxteèn jní-lə k'ē nga k'en ngajo-ná, ìsaá 'ñó t̄kixi kjoaq̄ nga it'aà ts'e Cristo kitjokàjñáá kjo'in jè nàchrjein k'ē nga sìlkasén kjojti-lə Nainá. ¹⁰ K'ē nga kondrà titsajna-lá Nainá, jè Ki'ndí-lə kisikijne 'nchán kjoaq̄ k'ē nga k'en. I'ndei, k'ē nga jye ndaà chibà-ná, ìsaá 'ñó t̄kixi kjoaq̄ nga kitjokàjñáá kjo'in it'aà ts'e Cristo nga jè t̄j̄nakon-né. ¹¹ Mìtsà tà jñà kjoaq̄ koi, t̄j̄koaq̄á 'ñó matsja-ná it'aà ts'e Nainá koni s'ín kisikø-ná it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo nga it'aà ts'e Cristo 'nchán titsajnakoaq̄á Nainá nga jye kichibàndaà-aná.

¹² K'ē nga jahas'en jé ñsò'nde, jngòò xít̄a xi ki'mì Adán tsohótsji jé, ikjoàn k'en; k'oq̄á s'ín komà nga

kjòts'ià nga biyaà yije kóhotjín xítá, koií kjoà-là nga jé ótsji yije kóhotjín. ¹³ K'è nga tìkj'eè tjoé-là Kjotíxoma Moisés, xítá xi tjín jsò'nde jyeé tjín yije-là jé. Tånga mìkiì ma kindà jé-là k'è nga tsjìn kjotíxoma. ¹⁴ Tjen-ne nachrjein ts'e Adán skanda ts'e Moisés, tjínè-là nga kiyá yije xítá kóhotjín nás'ín mì k'oàá tjín jé xi tsohótsji koni kis'iìn Adán nga kisikatonè-là okixi xi kitsjaà-là Nainá. Adán, jè ngaya-là [Cristo] xi jskan j'ìì.

¹⁵ Tånga jé xi tsohótsji Adán, mìkiì mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá; nga tà jè ngatji-là jé xi tsohótsji xi tà jngoo xítá, k'oàá ma-ne nga kjìn xítá biyaà; tånga ìsaá 'ñó tse kjondaà tjín-là Nainá nga kjìn xítá machikon-t'in kjotjò xi tsjá Nainá it'aà ts'e xi tà jngoo xítá xi 'mì Jesucristo. ¹⁶ Jé xi tsohótsji xi tà jngoo xítá, mìkiì mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá. K'è nga kisakò jé ítjòn, Nainá kitsjaà okixi nga tsibínè-là kjo'in ngats'ìì xítá. Tånga k'è nga jye kjìn jé tsohótsji xítá, j'ìì kjondaà-là Nainá nga kixi kítsajna xítá nguixkon Nainá. ¹⁷ Jé ngatji-la jé-là xi tà jngoo xita, tjínè-là nga kiyá xítá. Tånga i'ndei, ìsaá 'ñó tjíkixi kjoà nga it'aà ts'e xi tà jngoo xítá xi 'mì Jesucristo, tjí'nde-là nga jeya kítsajnakon jñà xítá xi 'ñó tse kjondaà-là Nainá kjoé, kò xi 'ñó tse kjotjò tjoé-là nga kixi kítsajna nguixkon Nainá.

¹⁸ Jé kjoà-là jé xi tsohótsji xi tà jngoo xítá kisinè-là kjo'in ngats'ìì xítá, tånga jè kjoà kixi xi kis'iìn Jesucristo tìkoàá kixi kisikítsajna ngats'ìì xítá nga kítsajnakon nguixkon Nainá. ¹⁹ Jé kjoà-là nga mìkiì kiù'nchréñijon-là Nainá xi tà jngoo xítá xi 'mì Adán, k'oàá ma-ne nga kjìn xítá kisakò jé-là.

T_{ang}a jè kjoa-l_{aq} nga kiù'nchréñijon-l_{aq} Nainá xi tà jingoò x_{it}aq xi 'mì Jesucristo, kjìn x_{it}aq xi kixi kítsajna nga nguixk_{on} Nainá.

20 J'iì Kjotíxoma-l_{aq} Moisés mé-ne nga ndaà ki'ya-l_{aq} nga ìsa 'ñó ìsa 'ñó tís'e jé; t_{ang}a k'e nga ìsa tse jé tísakó, ìsaá 'ñó tse kjondaà-l_{aq} Nainá j'iì.

21 Nga s_{aq} ítjòn, jè kjoa ts'e jé tsatíxoma-l_{aq} x_{it}aq, mé-ne nga kisakò-l_{aq} kjoabiyaà x_{it}aq; t_{ang}a i'ndei, k'oqá tís'in kàtatíxoma kjondaà-l_{aq} Nainá k'e nga kixi síkítsajna x_{it}aq nga nguixk_{on} Nainá mé-ne nga s'e-l_{aq} kjoabinachon nít_{aq} mé naçhrjein-ne xi it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo.

6

*Mé-ne nga jè kjoa ts'e jé, mì t_i mé nga'ñó tjín-la
nga jè kotixoma-ná*

1 ¿Kó kixoán? ¿A ndaà tjín nga kinchátsji-jé-ìsa mé-ne nga ìsa tse kjondaà tsjá-ne Nainá? **2** Majìn, mì kiù t_i k'oqá s'en-ná. Jyeé titsajnat'aàxìn-lá kjoa ts'e jé koni tsà jye k'eén xi it'aà ts'e; mì t_i kiù komá ya kítsajnaijn-ìsaá kjoa ts'e jé. **3** ¿A mìtsà jye tíjiìn-nò k'e nga komà bautizar it'aà ts'e Cristo ngats'iaá nga t_{ik}oqá ya titsákjoòkoqá k'e nga k'en?

4 K'e nga ma bautizar x_{it}aq, k'oqá s'in ngaya-l_{aq} koni tsà ya sihijiìn-t'aà-l_{aq} Cristo k'e nga k'en. Koní s'in jaáya-l_{aq} Cristo it'aà ts'e nga'ñó-l_{aq} Nainá xi 'ñó jeya tijna, k'oaá tís'in mochjeén nga kos'in sijchá yijo-ná nga kijnakon x_{it}se ijingoò k'aá.

5 Koní s'in titsákjoòkoqá Cristo k'e nga k'en, jñá k'oqá tís'in kjoáyá-ná koní s'in jaáya-l_{aq} jè.

6 Tíjiìn-ná nga jè kjoa jchíngá-ná koní s'in ki'né nga ìsa kjòtseé, yaá kisit'aà krò-l_{aq} Cristo mé-ne

nga kàtachija-ne nga'ñó-lä yijo jé-ná nga mì tị jé kjotíxoma-ìsa-ná. ⁷ Jngooò xítä xi jye k'en, jyeé tijnandejí kjoä ts'e jé. ⁸ Nga ya k'en-koqá Cristo, mokjeiín-ná nga tikoä ya kitsajnakoqá. ⁹ 'Ya-ná k'e nga jaáya-lä Cristo k'e nga k'en, nì tị jngoo nächrjein kiyá ijngooò k'a-ne. Mì tị mé nga'ñó tjín-lä kjoabiyaà nga jè kotíxoma-la. ¹⁰ K'e nga k'en Cristo, jngooò k'a k'en xi kjoä ts'e jé-ná; i'ndej nga ijngooò k'a tijnakon-né koií kjoä tijnakon-ne nga jeya síkjna Nainá. ¹¹ Jñò, k'oqá tis'ín tijkítsjeèn koni tsà jye k'eèn xi kjoä ts'e jé; titsajnakon-nò xi kjoä ts'e Nainá nga ya titsajnakoo Na'èn-ná Jesucristo.

¹² Koií kjoä-lä, mì tị kii biì'nde-lä yijo jé-nò nga jè kjoä ts'e jé kotíxoma-nò k'e nga kjo'ñó s'ín-nò nga nikitasòn-lä kjoä xi ch'o tjín xi síjé yijo-nò. ¹³ Kì ya ningatsja yijo-nò kjoä ts'e jé nga jè jé síkjeén nga ch'o 'nè, ta saá jè Nainá tingatsja yijo-nò koni jngooò xítä xi jye jaáya-lä it'aà ts'e kjobiyaà. Nainá tingatsja yijo-nò nga kàtasíkjeén kjoä xi kixi tjín. ¹⁴ Kjoä ts'e jé, mì tị mé nga'ñó tjín-lä nga jè kotíxoma-nò nga mìtsà kjoä ts'e kjotíxoma-la Moisés titsajnajñoò; kjondaà-lä Nainá titsajnajñoò.

¹⁵ ¿Kó bixoán? ¿A ndaà tjín nga kinchátsji jé ìsaá nga kjondaà-lä Nainá titsajnajñaá nga mìtsà kjoä ts'e kjotíxoma titsajnajñaá? Majìn, mìkiù ndaà tjín. ¹⁶ Ndaà tijin-nò tsà ya singatsja yijo-nò ts'e xítä xi bítje chi'nda nga jè nikitasòn-lä, chi'nda-lä komaa ts'e xítä jè. Kjo'ñó tjín-ne nga jè sikitasòn-lä. K'oqá s'ín tjín, tsà chi'nda-lä jé komaa nga jè sikitasòn-lä, kiyá-nò; tanga tsà chi'nda-lä Nainá komaa nga jè sikitasòn-lä, kixi kitsajnaà nguiixkon jè. ¹⁷ Jñò, nga ìsa kjotseé, k'oqá s'ín kinikitasòn-lä kjoä ts'e

jé koni tsà jngòò chì'nda, t̄anga i'ndei, ndaà chjí-là Nainá nga kó injimà-nò ndaà nìkitasòn koni s'ín ngùì ndaà tjín 'én kixi xi kis'enojmí-nò. **18** I'ndei jyeé titsajnandeí-là kjoaq ts'e já; chì'nda ts'e kjoakixi-nò; tjínè-nò nga sìkitasòn koni s'ín sijé kjoakixi. **19** Koi 'én tìchjàkò-nò xi mìtsà 'in chjá koií kjoaq-là nga indaà tjín takòn; mìkiì ndaà machiya-nò kjoaq ts'e Nainá. Koni s'ín ki'nè nga ìsa kjötseé nga ya kinìngatsja yijo-nò it'aà ts'e ngats'iì kjoach'o xi tjín nga jè tsatíxoma-nò koni xítà chì'nda; i'ndei k'oqá tis'ín tingatsja yijo-nò it'aà ts'e kjoaq kixi mé-ne jè kjoaq kixi kàtatíxoma-nò koni chì'nda xi tsjeè títsajna nga nguixkòn Nainá.

20 K'e nga kjoaq ts'e chì'nda-là já titsajnajñoò, mìkiì titsanìkitasòn-là kjoakixi-là Nainá. **21** T̄anga, ñmé xi kisakò-nò kjoaq ts'e já? I'ndei tà masobà-nò kjoaq koi; tà yaá fiko-ná ñanda tjín kjoabiyaà. **22** I'ndei nga jye titsajnandeí-là xi kjoaq ts'e já, chì'nda-là Nainá ma; kjondaà xi sakó-nò jè-né nga tsjeè titsajnaà nga nguixkòn Nainá. Xi fehet'aà-ne, s'e-nò kjoabinachon nítà mé nàchrjein-ne. **23** Chjí xi tjín-là kjoaq ts'e já, kjoabiyaà-né. T̄anga kjotjò xi tsjá Nainá, kjoabinachon-né nítà mé nàchrjein-ne nga ya titsajna kóqá Cristo Jesúxi Nà'èn-ná ma.

7

Kó s'ín ma fehet'aà nga'ñó-la jè kjotíxoma

1 Jñò, xi 'ndseeé chibà, tìchjàkò-nò xi jyeé tijìn-nò kós'ín tìchjá kjotíxoma; 'ya-nò nga tjín-là nga'ñó jè kjotíxoma kós'ín otíxoma-là xítà k'e nga títsajnakon-ìsa skanda k'e nga kiyá. **2** K'oqá ngaya-là jngòò chjøón xi tjín-là x'in, k'oqá tsò

kjotíxoma nga mìkiì koma tsjín xíkjín k'ë nga tákó títsajnakon ingajò. T̄anga tsà jè x'in kiyá, jè chjoón, jye tíjnandeí ít'aà ts'ë kjotíxoma xi ts'ë kjoabixan. ³ Jè chjoón, k'ë nga tsà tákó títnakon x'in-lä, tsà kj'ejí x'in kixan-kö, kjoä chijnguií tís'in; t̄anga tsà jye k'en x'in-lä, jè chjoón, jyeé tíjnandeí xi kjoä ts'ë kjotíxoma jè; komáá kixan-kö ljingoò k'a-ne xi kj'ejí x'in. Mì t̄i kjoä chijnguií tís'in-ne.

⁴ Jñò ndí 'ndse, k'ë nga k'en-kjoòkoò Cristo, yaá k'en ít'aà ts'ë nga'ñó-lä kjotíxoma, mé-ne nga ya kinókjoä-nò ít'aà ts'ë Cristo xi jye jaáya-lä ts'ë kjoabiyaà nga k'oas'in kàta'ya-lä ít'aà tsaján jè kjondaà xi sasén-lä Nainá. ⁵ K'ë nga t̄isa ya tjaàjñaá kjoä xi tjín isò'nde, jè kjotíxoma tsibít'in-ná mé-ne nga jñà kjoä ch'o xi síjé yijo-ná, isä 'ñó ch'o kisixájiùn yijo-ná; k'oaa komà-ne nga kisakò-ná kjoabiyaà. ⁶ T̄anga i'ndeí jyeé titsajnandeí-lä kjoä ts'ë kjotíxoma. Jyeé k'eén ít'aà ts'ë kjoä xi bít'aà'ñó-ná, mé-ne nga komáá sixá-lá Nainá xi kjoä xítse koni s'in okóya-ná Iníma Tsjeè-lä Nainá. Mitsà k'oas'in sixá-lá koni s'in tjín kjoä jchínga xi tjít'aà xojon.

⁷ ¿Kó kixoán xi kjoä ts'ë kjotíxoma? ¿A ch'o tjín? ¿A kjoä ts'ë jé-né? Majin, ndaà tjín. T̄anga 'an, tsà mìkiì kijtseèxkoan kjoä ts'ë kjotíxoma, t̄ikoäá mì-lä kii kijtseè kjoä ts'ë jé. Mì-lä kii kisijíùn-na nga mìkiì ndaà tjín nga 'an fahajiùn-na tsojmì xi mitsà ts'an, tsà jè kjotíxoma mì k'oäá s'in bénøjmi nga tsò: "Kì ji nìkjaàjiùn tsojmì xi mitsà tsiji." ⁸ Kjoä ts'ë jé, yaá kisakò-lä nga'ñó ít'aà ts'ë kjotíxoma; k'oaa komà-ne nga isä 'ñó jahajiùn-na tsojmì xi mitsà ts'an. T̄anga tsà tsjín kjotíxoma, tsjín-lä nga'ñó kjoä ts'ë jé. ⁹ K'ë

nga sa kjòtseé, kj'eè kiì bexkoan kjotíxoma. T̄anga k'ē nga k̄jtseèxkoan kjotíxoma, kjoaq ts'ē jé, ìsaá ndaà kis'e-l̄a nga'ñó; kjoabiyaà kisakò-na. ¹⁰ Kjoaq ts'ē kjotíxoma, tjínè-l̄a nga kjoabinachon tsjá-na, t̄anga tà saá kjoaq biyaà kitsjaà-na. ¹¹ Kjoaq ts'ē jé, yaá kisakò-l̄a nga'ñó it'aà ts'ē kjotíxoma nga kiskoònachan-na, k'oaq kisik'en-na.

¹² K'oqá s'ín tjín nga jé Kjotíxoma, tsjeè-né; koni s'ín otíxoma jñà 'én xi tjít'aà, tsjeè-né, kixi-né, koaq ndaà-né. ¹³ ¿Kó bixón? ¿A jé kjoaq ts'ē kjotíxoma xi ndaà tjín xi kisik'en-na? Majin, mìtsà koi kjoaq-la. Kjoaq ts'ē jé-né. K'oqá s'ín ki'ya-l̄a nga kixi kjoaq nga jé-né. It'aà ts'ē kjotíxoma xi ndaà tjín, jé kjoaq ts'ē jé kisakò-l̄a nga'ñó nga kisik'en-na, mé-ne nga ki'ya-l̄a it'aà ts'ē kjotíxoma nga 'ñó ch'o tjín xi kjoaq ts'ē jé.

Kó tsò xít̄a xi otíxoma-l̄a kjoaq ts'ē jé

¹⁴ Kjoaq ts'ē kjotíxoma, 'ya-ná nga kjohítsjeèn ts'ē Inima Tsjeè-l̄a Nainá; t̄anga 'an, yijo jé tsohoya; yijo-na yaá kjöngatsja kjoaq ts'ē jé nga jé otíxoma-na.

¹⁵ Mìkiì flya-na mé kjoaq xi s'iaàn. Kjoaq xi ndaà tjín xi mejèn-na nga s'iaàn mìkiì koaq s'iaàn. Tà saá jñà kjoaq xi mìkiì sasén-na sìkitasoàn. ¹⁶ K'ē nga k'oq s'iaàn jñà kjoaq xi mìkiì mejèn-na, k'oqá xan nga tjíkixi kjoaq nga ndaà tjín koni s'ín tichja kjotíxoma.

¹⁷ K'ē nga k'oq s'iaàn nga otsjià jé, mìtsà 'an xi k'oq s'iaàn, jé kjoaq ts'ē jé xi tijin-na bítin-na. ¹⁸ 'An xi xít̄a isò'nde 'mì-na, be-ná nga mìkiì ndaà tjín kjoaq xi tijin yijo-na. Mejèn-na nga ndaà s'iaàn, t̄anga mìkiì sakó-na kó s'ín s'iaàn kjoaq xi ndaà tjín. ¹⁹ K'ē nga mejèn-na ndaà s'iaàn, mìkiì sìkitasoàn; tà saá koi sìkitasoàn kjoaq xi ch'o tjín xi majin-na nga koaq

s'iaàn. ²⁰ K'ē nga k'oas'ín sìkitasoàn kjoaq xi ch'o tjín xi majìn-na nga koaq s'iaàn, mìtsà 'an xi k'oq s'iaàn, jè kjoaq ts'ē jé xi tijnajiìn-na xi k'oas'ín.

²¹ Jngòò kjoaq matsji-na nás'ín mejèn-na nga ndaà s'iaàn, tà saá tà koi sakó-na kjoaq xi ch'o tjín. ²² Xi ijìin iníma-ná matsja-na it'aà ts'ē Kjotíxoma-lá Nainá. ²³ Tanga tjín ijngòò kjoaq xi tísíxájiìn yijo-na xi mìkiù tsjá'nde-na nga ndaà s'iaàn; jè kjoaq ts'ē jé kjaán-kjoò kjohítsjeèn-na xi mejèn-lá nga ndaà s'iaàn. Kjoaq ts'ē jé xi tísíxájiìn yijo-ná síkijne-na nga ch'o s'iaàn.

²⁴ Ima xó-na 'an; ¿yá xi sìlkíjnandeíí-na it'aà ts'ē yijo jé-ná xi kjoabiyaà tjín-lá? ²⁵ Ndaà chjí-lá Nainá nga it'aà ts'ē Na'én-ná Jesucristo síkíjnandeíí-ná kjoaq ts'ē jé.

Nga jñà 'én xi kótixan-nò nga 'an, ya ijìin kjohítsjeèn-ná mejèn-na sìkitasoàn kjotíxoma-lá Nainá, tànga ya ijìin yijo jé-ná, tà saá kjoaq ts'ē jé sìkitasoàn.

8

Mé kjondaà xi sakó-ná k'ē nga k'oas'ín titsanìchá yijo-ná koni s'ín mejèn-lá Iníma Tsjeè-lá Nainá

¹ Tanga j'ndei, jñà xítä xi ya títsajnakjoòko Cristo, mì tì mé kjo'in sínè-lá, jñà xítä xi mì k'oqá s'ín nchisíchá yijo-lá koni tjín jé xi sijé yijo-lá; tà saá k'oqá s'ín nchisíchá yijo-lá koni s'ín mejèn-lá Iníma Tsjeè-lá Nainá. ² Jé nga'ñó-lá Iníma Tsjeè-lá Nainá xi síkítsajnakon-ná nga ya títsajnakjoòkoá Cristo; kó tijè-ne nga'ñó xi kisikítsajnandeíí-ná it'aà ts'ē nga'ñó-lá kjoaq ts'ē jé kó it'aà ts'ē kjoabiyaà. ³ Kjotíxoma ts'ē Moisés

mìkiì kichìkjoaq-là nga síkítasajnandejí-ná it'aà ts'e
jé, nga tsjìn-là nga'ñó, koi kjoaq-là nga jè yijo-ná
síjé je xi tjín isò'nde. Tānga Nainá kichìkjoaqá-là nga
kisikasén Ki'ndí-là koni jngoo xi xítä isò'nde xi yijo
kis'e-là koni jñá xi xítä jé 'mì-ná. Ki'ndí-là kitsjaà
kjotjò yijo-là nga k'en xi kjoaq ts'e jé-ná. Nainá
k'oqá s'ín kis'iìn nga jngoo k'a kisikjehet'aà kjoaq ts'e
jé xi tjín-là yijo-ná. ⁴ Nainá k'oqá s'ín kis'iìn mé-ne
nga it'aà tsaján kàtitasòn-ne jè kjoaq kixi xi ts'e
kjotíxoma, jñá xi mì k'oqá s'ín titsanijchá yijo-ná
koni tjín jé xi síjé yijo-ná, nga k'oqas'ín titsanijchá
yijo-ná koni s'ín mejèn-là Inima Tsjeè-là Nainá.

⁵ Jñà xítä xi k'oqá s'ín koni tjín xi síjé yijo-là,
k'oqá tjín kjoaq xi nchisíkítsjeèn; tānga jñà xi k'oqá
s'ín koni s'ín tjín xi síjé Inima Tsjeè-là Nainá,
k'oqá tjín kjoaq xi nchisíkítsjeèn. ⁶ Jñà xítä xi
k'oqas'ín nchisíkítsjeèn koni tjín xi mejèn-là yijo-là,
kjoaqbiyaà tjín-là. Tānga jñà xítä xi k'oqas'ín
nchisíkítsjeèn koni s'ín mejèn-là Inima Tsjeè-là
Nainá, tjín-là kjoaqbinachon kó kjoaq'nchán. ⁷ Xítä
xi tà koi kjoaq nchisíkítsjeèn koni tjín kjoaq ch'o
xi síjé yijo-là, kondrà ts'e Nainá-né koií kjoaq-là
nga mìkiì sítasòn kó mìkiì chíkjoaq-là nga sítasòn
kjotíxoma-là Nainá. ⁸ Jñà xítä xi k'oqas'ín s'ín koni
tjín xi síjé yijo-là, mìkiì ma-là s'ín koni s'ín sasén-là
Nainá.

⁹ Tānga jñò, mì tì k'oqá 'nè-nò koni tjín xi
síjé yijo-nò; k'oqá s'ín titsa'nè koni tjín xi síjé
Inima Tsjeè-là Nainá, nga jè týnjaijn inima tsajòn
Inima Tsjeè-là Nainá. Jñà xítä xi tsjìn-là Inima
Tsjeè-là Nainá xi kitsjaà Cristo, mitsà xítä ts'e
Cristo. ¹⁰ Tānga tsà yaá týnjaijn inima tsajòn
Cristo, inima tsajòn týnakon-né nga xítä kixi

'mì-nò nga nguixkòn Nainá, nàs'ín k'oas'ín tjínè-là nga kiyá yijo-nò xi kjoaq ts'e jé. ¹¹ Jè Nainá xi kisikjaáya-là Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaà, tsà ya tijnañiìn iníma-nò jè Iníma Tsjeè-là, k'oaa tis'ín sìlkítsajnakon jingoò k'a yijo-nò xi kjoaq ts'e kjoabiyaà it'aà ts'e nga'ñó-là Iníma Tsjeè-là Nainá xi tijnañiìn iníma tsajòn.

¹² K'oaa ma-ne, jñá xi 'ndseeé chibá, tijna jingoò xi tjínè-ná nga sikitasòn-lá, tanga mìtsà jè yijo-ná sikitasòn-lá; mì tì kii k'oas'ín s'en-ná koni tjín kjoaq ch'o xi sijé yijo-ná. ¹³ Tsà tákó k'oaa s'ín s'en nga ya onguít'aà-là kjoaq xi ch'o mejèn-là yijo-nò, kiyá-nò. Tanga tsà koj'nde-là Iníma Tsjeè-là Nainá nga jingoò k'a sìlkijne-là kjoaq xi ch'o mejèn-là yijo-nò, kitsajnakon-nò.

¹⁴ Jñà xítä xi jè Iníma Tsjeè-là Nainá okó-là ndiyá, jñà-né xi ixti-là Nainá 'mì. ¹⁵ Jè Iníma Tsjeè xi kitsjaà-nò Nainá mìtsà taxki iníma imá xi kjo'ñó s'in-nò koni jingoò chi'nda xi ts'e jé nga ma-là bíkkón-nò; ta saá jè Iníma xi kitsjaà-ná Nainá skoétjò-ná nga ixti-là komáá, tijè-ne Iníma Tsjeè-là Nainá bénójmíya-ná nga ma nokjoà-lá Nainá nga Ndí Apa 'mì-lá. ¹⁶ Jè Iníma Tsjeè-là Nainá tsjá kixi-là 'én iníma tsaján nga ixti-là Nainá 'mì-ná. ¹⁷ K'e nga jye ixti-là maá, tikoaa tsaján-ná kjojtjò-là Nainá xi jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba nga tsjá-ná; tañaá tjoékjoò-ná kó Cristo nga tikoaa kó jè titsaníkjiaán kjo'in mé-ne nga jeya kitsajnakon-ná Cristo.

¹⁸ 'An, k'oaa xan nga kixi kjoaq, koni tjín kjo'in xi titsaníkjiaán i'ndeí mìkiì mangásòn koni tjín kjoajeya-là Nainá xi s'e-ná k'e nga komá iskan. ¹⁹ Jñà tsojmì xi Nainá tsibíndaà, 'ñó nchikoña kjoaq

nga mejèn-lə skoe nachrjein k'e nga Nainá jngòò k'a ndaà kókò kó kjoàn xi ixti-lə ma. ²⁰ Jñà tsojmì xi tsibíndaà Nainá, jngòò k'a its'oòn-jìùn koni s'ín tjínè-lə nga kochjeén nga sa ítjòn; mitsà kjotsja ts'e isò'nde nga k'oqas'ín komat'in; koi-né nga jè Nainá k'oqá s'ín kiskoösòn-lə; tanga i'ndei jñà xi tsibíndaà Nainá nchikoñaá-lə ²¹ nga kjoíí nachrjein k'e nga tikoá kítsajnandeijí xi tsibíndaà Nainá nga mì ti kii kits'ón-jìùn-ne; Nainá jeya siikitsajnandeijí ijngòò k'a-ne koni s'ín siikó ixti-lə. ²² 'Ya-ná ngats'iì xi Nainá tsibíndaà, skanda i'ndei, nchitsiné-né, kjo'in nchisíkjeiín koni jngòò chjoón xi ki'ndí tí'beé. ²³ Mitsà tà koi xi tjín isò'nde xi tsiné; tikoá jñá xi jye tjín-ná Iníma Tsjeeè-lə Nainá koni jngòò kjondaà xi tjen kitjoé ítjòn-ná, tikoá tsiné-ná nga kjo'in titsanìkjiaán nga titsachiñá-lá nga 'ñó mejèn-ná nga skoétjò-ná Nainá nga jngòò k'a ya kitsajnakooqá koni ixti-lə maá; yijo-ná kíjnandeijí-ne it'aà ts'e kjoá xi síkits'ón-ná. ²⁴ Nga jye titsajnandiaá, i'ndei jè titsachiñá-lá nga jngòò k'a kàtitasòn. Tanga tsà tsejèn tijna xi chiñá-lá mìkiì ma chiñá-lá. ¿Yá xi koña-lə xi tsejèn tijna? ²⁵ Tanga tsà jè chiñá-lá xi mìkiì tsejèn tijna, tañi tañi chíñakjoá-lá.

²⁶ K'oqá tis'ín s'ín jè Iníma Tsjeeè-lə Nainá k'e nga indaajiùn tjín iníma-ná síchját'aà-ná. K'e nga mìkiì ma-ná kó s'ín sijét'aà-lá Nainá k'e nga bítsi'ba-lá, tijè-ne Iníma Tsjeeè-lə Nainá bítsi'batjì-ná, njimé 'én xi tsejèn chja, ni itsé fiya-ná kó tsòya-ne. ²⁷ Jè Nainá xi ma-lə bíxkejiùn iníma-ná, tijìùn-lə mé xi bítsjeèn-lə jè Iníma Tsjeeè-lə. K'e nga bítsi'batjì xita tsjeeè-lə Nainá k'oqá s'ín sijét'aà-lə koni s'ín mejèn-lə Nainá.

*Nímé xi kōma kōchrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-la
Nainá xi jye tjín-ná it'aà ts'e Cristo Jesús*

28 Tíjiìn-ná nga it'aà ts'e jñà xítä xi tjokeè beè Nainá, ngats'iì kjoä xi mat'in, Nainá k'oäá s'ín síkjeén xi kjöndaà ts'e xítä. K'oäá s'ín síkó jñà xítä xi xó jè kiìchjä-lä koni s'ín mejèn-lä, **29** jñà xítä xi jye tíjiìn-lä nga tísä tåts'en-lä kjoä nga ixti-lä koma; tikoäá k'oäá s'ín kiskoösòn-lä nga ngásòn kjoàn kōma koni kji Ki'ndí-lä mé-ne nga jè Cristo Ki'ndítjòn kōma koä kjin kōma xítä xíkjín xi 'ndse. **30** Nainá nga k'oä's'ín kiskoösòn-lä it'aà ts'e xítä koi, tikoäá xó kiìchjä-la, jñà xi xó kiìchjä-la tikoäá kixií kisikitsajna, jñà xi kixi kisikitsajna tikoäá jeya kisikitsajna.

31 ¿Mé xi kixoán it'aà ts'e kjoä koi? Nga Nainá tíjnakö-ná, njingoò xítä kondrä-ná siìkijne-ná. **32** Nainá mìkiì 'on komà-lä, nga kitsjaà kjotjò Ki'ndí-lä it'aà tsaján ngats'iaá skanda kjoabiyaà. ¿A mìtsà tikoä tsjá kjotjò-ná ngayije nga kó Cristo? **33** ¿Yá xi kōma kohòngui-ná jñá xi Nainá xó jaàjiìn-ná? Mì yá xi kōma kohòngui-ná nga jé Nainá jye kixi kisikitsajna-ná. **34** ¿Yá xi koií'nè-ná kjo'in? Nga jé Cristo Jesús k'en ngajo-ná, tikoä jaáya-lä kjoä ts'e kjoabiyaà. Yaá tíjna it'aà kixi-lä Nainá nga tibítsi'batjì-ná. **35** ¿Yá xi kōchrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-la Cristo? ¿A kjo'in-né? ¿O xi kjoaba-ne? ¿O xi jè-né nga ongatjíngui-ná xítä? ¿O xi kjoä ts'e kjinchrá-ne? ¿O xi koií-né nga tsjín-ná nikje xi chíkjá? ¿O xi jè kjoä xi xkón tjín? ¿O xi jè kjoä biyaà nga xítä sík'en-ná? Majin, nímé kjoä-ne. **36** K'oäá s'ín tichjä Xojon-lä Nainá nga tsò:

Xi kjoä tsiji kjit'aà nàchrjein tjín kjoxkón nga

k_{iyá-jen},
k'o_{aqá} s'ín týatakòn-najen koni orrè xi týnandaà nga
k_{iyá}.

³⁷ T_{ang}a it'aà ts'e ngats'iì kjo_{aq} koi, jye tsato
tit_san_íkijne-lá xi it'aà ts'e Cristo xi kjòtsjakeè-ná.

³⁸ K'o_{aqá} s'ín týngoo_t takoán nga nijngoo_t kjo_{aq} xi
koma kochrjet'aàxìn-ná xi kjoatjòcha-lá Nainá, ni
jè kjo_{aq} biyaà, ni kjoabinachon, ni àkjale, ni jñá
nga'ñó xi tjín isò'nde ni jñá xi tjín ijiùn isén, ni jñá
kjo_{aq} xi tjín nàchrjein i'ndeí, ni jñá kjo_{aq} xi koma
nàchrjein xi sà nchrobá, ³⁹ ni jè xi isà 'nga, ni jè xi
isà n_{ang}a, ni_{ta} mé tsojmì xi Nainá tsibíndaà, n_{imé}
xi koma kochrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-lá Nainá xi
jye tjín-ná it'aà ts'e Cristo Jesús xi N_{aq'}èn-ná.

9

*Mé-ne mìkiì ijchòtjingui-lá kjo_{aq} kixi-lá Nainá jñá
xit_a Israel xi xó jajàiùn-ne*

¹ Okixií xi xan it'aà ts'e Cristo; mì 'én ndiso chjà;
jè In_{im}à Tsjee-lá Nainá s_íkichiya-lá kjo_hítsjeèn-ná
nga tsjá 'én it'aà ts'an, ² nga kji_t'aà nàchrjein ba
tjín-ná ko_{aq} 'on ma-lá in_{im}à-ná, ³ it'aà ts'e jñá xít_a
'ndse xi xinguiqa ma koi-né nga 'ñó matsjake.
'Ñó mejèn-na nga kàtasakó-lá kjondaà. Skanda
komaá-lá kósit'aàxìn-lá Cristo tsà k'o_qs'ín sàkò-lá
kjondaà jñá xít_a xinguiqa xi ts'e nàxandá Israel,
tanga mìkiì tjí'nde-na nga kos'ín s'iaàn. ⁴ Nga jñá
xít_a Israel, jè Nainá kiskoétjò nga ixti-lá ma, ko
yaá ki'ya-lá kjoajeya-lá Nainá, ko kitjoé-lá jñá
kjo_{aq} xi tsibíndaajiùn-ko, tiko_{aq} kitjoé-lá kjo_{ot}xoma-lá
Moisés, ko kitjoé-lá okixi kós'ín skoexkón Nainá,
ko kitjoé-lá 'én koni s'ín kitsjaà-lá tso'ba Nainá.

⁵ Jñà xítá Israel yaá inchrobát'aà-ne ts'e xi 'ñó xítá jchíngá kjìln xi Nainá xó jaàjiìn-ne. Jè Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá] nga xítá isò'nde komà, yaá inchrobát'aà-ne it'aà ts'e xítá jchíngá koi. Jè Cristo xi Nainá; jè otíxoma yije-lá kjoaq; jeya kàtijna nítá kjé-ne. K'oqás'ín kàtama.

⁶ [Nga mìtsà mokjeiín-la ngats'iì xítá Israel], mìtsà koi kjoaq-lá nga jè 'én-lá Nainá mìkiì bitasòn. Koi-né nga it'aà ts'e Nainá, mìtsà ngats'iì xítá xi ya nchrobát'aà-ne tje-lá Israel nga nguì kixi kjoaq nga ya chja-ne. ⁷ Nas'ín ya tjen-lá it'aà ts'e Abraham, mìtsà ngats'iì nga kitjoé-lá kjöndaà nga ixti-lá ma. Nga k'oqá tsò Xojon-lá Nainá: "Jñà xítá tje-lè, yaá kjinchrobà-ne it'aà ts'e Isaac." ⁸ Kjoaq koi, k'oqá tsöya-ne, nga jñà ixti-lá Nainá, mìtsà jè xi chjí-lá yá ts'e tje xi nchrobát'aà-ne. Ta jñà-né xi ixti-lá Nainá ma jñà xi jye k'oqás'ín kitsjaà tso'ba Nainá nga ixti-lá komá. Tà jñá-né xi k'oqás'ín oxkit'aà nga kixi kjoaq nga nguì tje-lá Abraham ma. ⁹ Nga jè 'én xi Nainá kitsjaà-lá tso'ba Abraham, k'oqá tsò: "Jè nó xi sá nchrobá kjoíí ijngoò k'a-na; jè Sara, ki'ndí s'e jngoo-lá."

¹⁰ Mìtsà ta jñá kjoaq koi xi komà. Tikoqá jè Rebeca kis'e-lá ixti'ñó xi ts'e Isaac, jè xi xítá jchíngá-ná ma. ¹¹ Nainá k'oqá s'ín kitsjaà tso'ba k'e nga tijk'eè ts'iìn jñà ixti'ñó nga tijk'eè kù 'ya-lá mé kjoaq xi s'iin, a jè xi ndaà tjín, o jè xi mìkiì ndaà tjín. K'oqá s'ín kjòkixi nga Nainá tjí'nde-lá nga kjoqájiìn xítá koni s'ín jye tjíndaà-lá nga kichjá-lá jñà xítá xi jè mejèn-lá. Mìtsà kindá s'ín mé xi jye kis'iìn xítá. ¹² Nainá k'oqá kitsò-lá Rebeca: "Jè ti-lè xi jts'ín ítjòn, chí'nda-lá komá jè xi iskan jts'ín." ¹³ K'oqá s'ín tichjá Xojon-lá

Nainá nga tsò: “Jè Jacob kjòtsjakeè-ná, kó jè Esaú kòjtikeè-ná.”

14 ¿Mé xi kixoán? Nainá, ¿a mìtsà kjoaq kixi xi s'ín? Majin, mì k'oqá s'ín tjín. **15** Nainá k'oqá kitsò-lá Moisés: “Kohimakeè-ná xi 'an mejèn-ná nga kohimakeè, skoehimá-ná jè xi mejèn-ná nga skoehimá.” **16** K'oqá s'ín tjín kjoaq koi, mìtsà koi nga jñá mejèn-ná nga s'e-ná, ni mìtsà koi nga 'ñó binchaàtsjiaá; jè Nainá tsjá-lá kjondaà-lá jñá xítá xi jè mejèn-lá mahimakeè. **17** K'oqá s'ín tichja Xojon-lá Nainá nga kitsò-lá Faraón: “Koií k'oqas'ín kisikíjna-lé nga xítaxá tijni ya naxandá Egipto mé-ne nga it'aà tsiji kokoaà nga'ñó-ná tikoaq skoexkon-na xítá nga títsta isò'nde.” **18** K'oqá s'ín s'ín Nainá, tjín-lá k Johimatakòn it'aà ts'e xítá xi jè mejèn-lá; tikoaq ma-lá sítájaàjiùn iníma-lá xítá xi jè mejèn-lá nga kàtasítájaàjiùn iníma-lá.

19 Tanga tsà ji k'oqá k'oín-ná: “Tsà k'oqas'ín s'ín Nainá, ¿mé-ne jé bínè-lá jñá xítá?, nga ni yá xítá xi komá kondra kjoilá koni s'ín mejèn-lá jè.” **20** Tanga ji, xi taxki xítá-né, ¿yá-né ji, nga Nainá otìkjoòkoij? Jngòò tijí xi xó kisindaà-ne, ¿a komáá kitso-lá jè xi tsibíndaà: “Mé-ne k'oqas'ín tsibíndaà-ná”? **21** ¿A mì tijí'nde-lá jè xi ma-lá bínndaà tijí ni'nde nga tijè-ne ndási kojíndaà jngòò-ne tijí xi tà k'ë mochjeén k'ë nga tijín s'eí koaq kojíndaà jngòò xi naçhrjein nchijón mochjeén?

22 Tsà Nainá mejèn-lá tsakó kjoajti-lá ko nga'ñó-lá, ¿a ch'o tjín nga kiskoöñà kjoaq it'aà ts'e xítá xi tjoé-lá kjo'in kó xi tjínè-lá nga kjoehesòn? **23** Mìtsà ch'o tjín; nga koií k'oqas'ín kis'iìn-ne mé-ne nga ma tsakó kjoajeya-lá xi it'aà tsaján

nga kjòhimakeè-ná. Nga jè tsibítsajnandaà-ná skanda t̄is̄a kjòtseé, mé-ne t̄ikoá s'ē-ná kjoajeya-la.

²⁴ Nainá k'oqáá s'ín xó kiichjá-ná. Tjín x̄ita xi ya itjokàjiùn ts'e x̄ita judío; t̄ikoáá tjín x̄ita xi ya itjokàjiùn ts'e xi t̄axkí x̄ita xi mìtsà x̄ita judío.

²⁵ K'oqáá s'ín tichjá xojon-la Oseas x̄ita xi kiichjá ngajo-la Nainá nga tsò:

Jè xi mìtsà naxandá-ná ma nga sa ítjòn, naxandá ts'aán komá;

jè xi mì tjokeè kijtseè nga sa ítjòn, tjokeè skoeè.

²⁶ Ti ya-ne i'nde ñanda oki'mì-nò:

“Mìtsà naxandá ts'an xan-nò”,
“ixti-la Nainá xi tijnakon” k'oín-nò.

²⁷ Isaías, x̄ita xi kiichjaya ngajo-la Nainá, k'oqáá t̄i tsò it'aà ts'e naxandá Israel: “Nas'ín kjín jchán ma-ne ixti-la koni tsomì ts'e ndáchikon, tà chiba ma-ne xi kitjokàjiùn kjo'in. ²⁸ Nga jè Na'én-ná nitoón siikitasòn jè kjoakixi-la xi jye jè kitsjaà koni s'ín tjínè-la jñà x̄ita nga tijtsa isò'nde.” ²⁹ Koni s'ín kitsò Isaías nga t̄is̄a ítjòn:

Jè Na'én-ná, xi tse nga'ñó tjín-la,
tsà mìkiù kisikiningui chiba-ne tje-ná,

jyeé-la kisikjehesòn yije-ná

koni kisiko naxandá Sodoma ko naxandá Gomorra.

³⁰ ¿Mé xi kixoán? Jñà xi mìtsà x̄ita judío, xi mìkiù fitjingui-la kjoá kixi, i'ndeí, jyeé x̄ita kixi-né nga nguixkon Nainá tà koií kjoa-la nga mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá. ³¹ T̄anga jñà x̄ita Israel xi fitjingui-la Kjotíxoma-la Moisés nga nchihótsji nga kixi kítsajna nguixkon Nainá mìkiù ijchòtjingui-la.

³² ¿Mé-ne nga k'oq'sín komà-ne? Koií kjoá-la nga mìkiù mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá. Tà k'oqáá s'ín

'ñó tsohót'aàhikon nga ndaaà tjín kjoaq xi kis'iìn it'aà ts'e Kjotíxoma. K'oqá ma-ne [k'e nga j'ìì Cristo] yaá kisatíngui koni jngòò Ndajø xi kijnahikòn. ³³ Xojon-lä Nainá k'oqá s'ín tichjä [it'aà ts'e Cristo] nga tsò:

Ya nindoò Sión kijnaá jngoaá ndajø xi kíjnahikòn, jngòò Ndajø xi satíngui xítä, tanga jè xi kókjeiín-lä it'aà ts'e Ndajø jè mìkiì kosobà-lä.

10

Mé xi s'eén nga kitsajnandeíi-ná xi kjoaq ts'e jé-ná nga kixi kitsajnaá nguixkön Nainá

¹ Jñò ndí 'ndse, xi nguì okixi, koií xi 'ñó mejèn-lä iníma-nä ko xi 'ñó sijé't'aà-lä Nainá it'aà ts'e naxandá Israel, nga kàtìtsajnandeíí kjoaq ts'e jé-lä. ² 'An be kixi-ná nga 'ñó mejèn-lä nga ndaaà skoexkón Nainá jñà xítä Israel, tanga mìkiì mangásòn kjohítsjeèn-lä koni s'ín tjín jè kjohítsjeèn xi nguì kixi tjín. ³ Nga mìkiì fahas'en-jüin-lä nga tà jngòò jè Nainá xi ma-lä kixi sítksajna xítä. Tà jè xi mejèn-lä nga tà jñà kixi sítksajna yijo-lä. Majin-lä kjoé xi okixi-lä Nainá xi ma-lä kixi siìkíjna-ná. ⁴ Nga jè Cristo kisìkjehet'aà kjoaq ts'e kjotíxoma mé-ne nga s'e-lä kjoaq kixi ngats'iì xítä xi mokjeiín-lä it'aà ts'e Nainá.

⁵ Jè Moisés, k'oqá s'ín kiskiì it'aà ts'e xítä xi mejèn-lä kixi kítsajna it'aà ts'e kjotíxoma nga tsò: "Jè xítä xi siìkitasòn kjotíxoma, it'aà ts'eé kjotíxoma kíjnakon-ne." ⁶ Tanga it'aà ts'e xítä xi kixi kítsajna k'e nga mokjeiín-lä, k'oqá tsò: "Kì k'oqá tsò iníma-lë: ¿Yá xi kjimijìn ngajmiì?" ('Én koi

tsòyaá-ne nga mejèn-lə kjinchrobàjen-kə Cristo.)
7 Kə, kì k'oqá tsò inimə-lè: “¿Yá xi ma kojls'en-jìln j'nde ñánda nchisíkjeiín kjo'in jñà mik'en?” ('Én koi tsòyaá-ne nga mejèn-lə skimil'nga ijngoò k'a-ne Cristo ya ijiin-lə mik'en.) **8** Təngə, ¿kó tsò-isa 'én-lə Moisés? Tsò-ne: “Chrañat'aà tijna-lè jè 'én, yaá tijna'a ndsoboi, yaá tijna' inimə-lè.” K'oqá tsò 'én xi 'an chjaya xi mochjeén nga kokjeiín-ná.
9 Tsà ndsoboi kénormí-ne nga Jesucristo, jè xi Na'èn-ná, koq tsà ko inimə-lè kokjeiín-lè nga Nainá kisikjaáya-lə it'aà ts'e kjoabiyaà, kijnandejí-né xi kjoq ts'e jé-lè. **10** Nga koó inimə-ná mokjeiín-ná mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkən Nainá tikoq koó ndsobaá bënojmíá nga Jesucristo, jè xi Na'èn-ná, mé-ne nga komma kitsajnandejí-ná xi kjoq ts'e jé-ná.

11 K'oas'ín tichja Xojon-lə Nainá nga tsò: “Ngats'iì xi kokjeiín-lə it'aà ts'e Cristo mikiì kosobà-lə.” **12** Jñà xita judío kə xi mitsà xita judío, tà ngásòn-né xi it'aà ts'e Nainá; nga tijè-ne Cristo xi Na'èn tsò-lə ngats'iì xita. Jè kjondaà xi 'ñó tse tjín-lə Cristo, jè tsjá-lə ngats'iì xita xi chjat'aà-lə. **13** Nga k'oqá ti tsò Xojon-lə Nainá: “Ngats'iì xita xi kichjat'aà-lə Na'èn-ná, kitsajnandejí-né xi kjoq ts'e jé-lə.” **14** Təngə mikiì komma kichjat'aà-lə Cristo jè xita xi k'ee kì mokjeiín-lə. Koq mikiì kokjeiín-lə xita xi k'ee mé 'én 'nchré it'aà ts'e Cristo. **15** Koq jè xita xi keènojmí-lə it'aà ts'e Cristo. Koq jè xita xi keènojmí 'én, mikiì komma siixá tsà mì yá xi siikasén. K'oas'ín tijt'aà xojon: “Mé tà ndaà-ne nga k'oas'ín binchimasón jñà xita xi chjaya 'én ndaa-lə Nainá

xi kjoaq ts'ē Cristo xi ts'ē kjoaq'nchán."

16 T̄anga m̄tsà t̄ ngats'iì x̄ita Israel kis̄kitasòn j̄e 'én ndaà-l̄ Nainá xi k̄i'l̄nchré. Nga j̄e Isaías x̄ita xi kiichj̄a ngajo-l̄ Nainá, k'oqá kitsò: "Nq'èn, q̄yá xi kòkjeiín-la 'én xi jin kinokjoàya-jen?" **17** K'oqá ma-ne, k'ē nga mokjeiín-ná, yaá nchrobát'aà-ne k'ē nga na'yá-lá 'én. K'oqá jñà 'én xi na'yá, 'én ndaà-l̄ Nainá xi kjoaq ts'ē Cristo-né.

18 T̄anga, k'oqá xan: ¿A m̄tsà k̄i'l̄nchré x̄ita Israel j̄e 'én ndaà-l̄ Nainá? Jon, k̄i'l̄nchré-né. Nga k'oqá tsò j̄e Xojon-l̄ Nainá:

Kijndà isò'nde jyeé tsabísòn 'én-l̄.

Jyeé ijchò skanda ñánda fehet'aà-ne nanguí.

19 T̄ikoqá xan-ná: jñà x̄ita Israel, ¿a mì kisijiín-l̄ kjoaq koi? Kisijiín-l̄. Jè xi tíjna ítjòn, k'oqá kitsò Moisés:

'An, k'oqá s'ín s'iaàn nga kàtachinicha jñò jngòò naxandá xi m̄tsà naxandá ts'ān xan-l̄.

Kàtamajticha it'aà ts'e naxandá xi chiba kjohítsjeèn tjín-l̄.

20 T̄ikoqá Isaías 'ñó ts'i'beé-l̄ ikon nga kiichj̄a 'én-l̄ Nainá nga kitsò:

Kisakò-l̄ jñà x̄ita xi mìkiì 'ān tsohótsji-na.

Tsakó-l̄ kjondaà-na jñà x̄ita xi mìkiì 'ān kiskònanguuya-na.

21 T̄anga j̄e Isaías k'oqá s'ín kiskiì it'aà ts'e x̄ita Israel koni s'ín kitsò Nainá: "Náchrjein nchijòn tsijmeeé-l̄ ndsqa nga kichjà'nchré-l̄ jngòò naxandá xi kondrà k̄i'l̄-l̄ 'én-nä nga mì kì kis̄kitasòn."

11

Kjohimatakòn xi tjín-lä Nainá it'aà ts'ë naxandá Israel

¹ 'Aán kjònanguia, jè Nainá, ¿a kitsjeiìn takòn naxandá-lä Israel? Majìn, mì k'oqá s'ín tjín. 'An, tikoqá xítä Israel-ná, tje-läá ma Abraham, xítä xinguiqá ma xi ya nchrobát'aà-ne ts'ë Benjamín.

² Nainá mìtsà tsachrjekàngui naxandá-lä nga jye tijiìn-lä nga tísä tàts'en-lä kjoqá nga ixti-lä kóma. ¿A mì tijiìn-nò koni tsò Xojon-lä Nainá it'aà ts'ë Elías nga k'oqas'ín chjat'aà-lä Nainá xi kondrä ts'ë Israel? Tsò: ³ “Na'èn, jñà xítä-lè xi kiichjä ngajo-lè, jyeé kisik'en xítä, koqá jñà i'nde tsjeeè-lè jyeé kisikits'óna; tà 'an tajngoò tijnäa ìsa, tikoqá mejèn-lä siik'en-na.”

⁴ Tånga k'oqá tsò 'én xi tsjá Nainá: “Majìn, mìtsà tà ji tajngoò tijni. Itoò jmiì ma-ne xítä xi 'an títsajnatjò-nä xi kj'eè tsà ya bincha-xkó'nchit'aà-lä xkósòn-lä Baal.” ⁵ Nächrjein i'ndeij tákó k'oqá s'ín ma, tjín ìsa xítä Israel xi títsajnatjò-lä Nainá xi xó jaàjiìn-ne xi kjondaà ts'ë. ⁶ Tsà tà kjondaà ts'eé Nainá nga k'oqas'ín jaàjiìn xítä, tsòyaá-ne mìtsà koi kjoqá-lä kjondaà xi kis'iìn. Tånga tsà koií kjoqá-lä kjondaà xi kis'iìn, mì-la tsà ti kjondaà-lä Nainá kjochjeén-ne nga kitjaàjiìn xítä.

⁷ ¿Kó s'ín tjín kjoqá? Tsòyaá-ne nga kjín xítä Israel mìkiù ijchòtjingui-lä jè kjoqá xi tsohotjsi. Tånga kis'e i'nga xítä xi xó jaàjiìn-ne Nainá xi jye ijchòtjingui-lä. Jñà xítä xi i'nga, 'ñó kjótájaàjiìn iníma-lä. ⁸ K'oqá s'ín tjít'aà Xojon-lä Nainá nga tsò: “Nainá, kitsjaà-lä nga kisiñòjiìn iníma-lä; jñà xkön mìkiù tsejèn-lä, ko líká-lä, mìkiù 'nchré skanda

nachrjein j'ndeij." ⁹ Jè xítaxá ítjòn David k'oqá ti kitsò:

Jè s'eí xi ochrje, tijé kàtama-ne ch'an nga kàtakaàngui, kàtasiya'ñó na'ya,
kō tijñà kàtasatíngui-ne mé-ne nga kàtas'e-lä kjō'in.
¹⁰ Kàtasichjoà xkon mé-ne nga mìkiù kotsejèn-lä
nga kjit'aà nachrjein kàtamatsit'in íts'in.

¹¹ 'An kjònangui-ná, ¿a jngòò k'a chixòt'aà nangui jñà xítä Israel k'e nga kisatèngui? Majìn. Mì k'oqá s'in tjín kjoaq. Jè kjoaq-lä nga mìkiù kisikitasòn jñà xítä Israel, jñà kitjoé-lä xi mìtsà xítä judío nga tsibitsajnandejí xi kjoaq ts'e jé-lä. K'oqá s'in komà mé-ne nga jñà xítä judío kàtachini-ne it'aà ts'e kjondaà-lä Nainá. ¹² Tsà jñà xítä isò'nde kisakò-lä kjoanchiná-lä Nainá k'e nga jñà xítä judío mìkiù kisikitasòn-lä Nainá kō kisichijà kjondaà-lä, ìsaá ta 'ñó ndaà s'e-lä kjoaq machikon-t'in jè isò'nde k'e nga jñà xítä judío ijngòò k'a skoé j'nde-lä ya nguixkon Nainá.

¹³ Jñò chjàkò-nò xi mìtsà xítä judío mì-nò. 'An kisikáya-na nga 'an kichjàjiùn-lä jñà xi mìtsà xítä judío. 'An beèxkón-ná xá xi kits'iì-na. ¹⁴ Tsà koií nachrjein-lä kochiníí i'nga xítä xinguiqa mé-ne nga tikoaq koma kitsajnandejí-ne xi kjoaq ts'e jé-lä. ¹⁵ Tsà jñà xítä isò'nde kisakò-lä kjoaq'nchán it'aà ts'e Nainá k'e nga jñà xítä judío itjokàngui, ìsaá tse kjondaà sákò-lä jñá xítä judío k'e nga skoétjò ijngòò k'a-ne Nainá. Skanda k'oqá s'in komat'in koni jngòò xítä xi jye k'en kō kjoaqáya-lä it'aà ts'e kjoaqbiyaà. ¹⁶ Tsà tsjee è nijño xi sindaaà ítjòn nga kongatsja Nainá, tikoaqá tsjee è-né na'yø xi kochjeén nga sindaa à nijño k'e nga koma iskan. Tsà tsjee è it'aà ts'e Nainá j'ma-lä yá, jñà chrja-lä tikoaqá tsjee è-né.

¹⁷ Jñà xítá Israel, k'oqá s'ín ngaya-lá koni jngò olivo ndaà xi kitílt'aà chrja-lá, koqá ngají k'oqá s'ín ngaya-lá koni chrja-lá yá olivo ijíin ijñá nga ya kisikjoòkoii ya ngajo-lá chrja-lá yá olivo ndaà; k'oqá ma-ne nga ya tichjói jè nga'ñó-lá i'ma-lá yá olivo ndaà. ¹⁸ Kì 'nga níkíjni yijo-lé nga ya titsakjoòkoii chrja-lá yá olivo ndaà. Tikitsjiùn nga tà kisikjoòko-nè; mìtsà ji 'biì-lá nga'ñó jñà i'ma-lá yá olivo ndaà, tà saà ji tsjá-lé nga'ñó jñà i'ma-lá yá olivo ndaà.

¹⁹ Ji, kì k'oqá si: "Kitiít'aà chrja-lá yá olivo ndaà, nga 'an kisikjoòkoqa." ²⁰ Tikitsjiùn koií kjoqá-lá nga mikiì mokjeiín-lá nga kitílt'aà-ne. Tanga ji koií kjoqá-lá nga mokjeiín-lé nga ya tijnat'eii. Kì 'ngaá beè-lá takoin, tjskón-lá Nainá. ²¹ Nainá, tsà mikiì kitsjaà'nde-lá jñà chrja-lá jè yá olivo ndaà nga ya kijnakjoòko tikoqá ngají tsà mì tì kii mokjeiín-lé mì tì kii tsjá'nde-lé nga ya kijnakjoòkoii. ²² Chítsejèn-lá Nainá, 'ñó ndaà xítá tanga tikoqá jè xi mejèn-lá nga ndaà kítasòn 'én xi chja. Mikiì beè imá jñà xítá xi chinchat'aaxìn-lá Nainá. Tanga it'aà tsiji títsjá-lé kjondaà. Tà jè xi mochjeén nga k'oqás'ín kijni koni s'ín tjín kjondaà xi kitsjaà-lé. Tsà majìn tikoqá kotet'aà-lé koni jngò chrja-lá yá. ²³ Jñà xítá judío xi chrja-lá yá xi kitílt'aà, tsà kókjeliín ijngoo k'a-lá, komaaá sincháya-ne i'nde-lá, nga Nainá tjín-lá nga'ñó, komaaá kikjoò ijngoo k'a-ne. ²⁴ Ji, nga ya kitílt'aà-ne jñà yá olivo ijíin ijñá koqá kisikjoòkoii yá olivo ndaà nás'ín mikiì ya ok'in-lé. Isqá tà ndaà ok'in-lá nga jñà chrja-lá yá olivo xi xó kitjaàjiùn-ne nga sincháya ijngoo k'a-ne i'nde-lá xi tijè-ne yijo-lá yá!

25 'Ndsè, mejèn-na nga ndaà kàtasijiìn-nò kjoaq'ma koi koni s'ín tjíndaà-lä Nainá mé-ne nga mì 'ñó chjine kinachrje yijo-nò. Jè kjoaq nga tjín i'nga xítä Israel xi kjótájaàjiìn inímä-lä nga mìkiù mokjeiìn-lä, tånga skanda k'ëé kokjeiìn-lä k'ë nga jye kokjeiìn yiye-lä xi mìtsà xítä judío. **26** K'ë nga jye k'oas'ín koma, ngats'iì xítä Israel kítsajnandeijí-né xi kjoaq ts'e jé-lä, koni s'ín tichjä xojon nga tsò:

Yáá nindoò Sión kjinchrobà-ne xi ma-la siìkítsajnandeijí xítä Israel xi kjoaq ts'e jé-lä, jè xi kjoaqáxìn-lä jé-lä jñà xítä tje-lä Jacob.

27 Jè kjoaq xi bïndaàjiìn-koqa
k'ë nga kjoaqáxìn-lä jñà jé xi tjín-lä.

28 Kjoaq ts'e 'én ndaà-lä Nainá xi kjoaq ts'e Cristo, jñà xítä judío, kondra-läá ma Nainá mé-ne jñò sakò-nò kjondaà. Tanga jè kjoaq nga xó kit-jaàjiìn-ne xítä koi, tákó matsjakeè Nainá nga jye kos'ín kitsjaà-lä tso'ba jñà xítä jchínga kjììn-lä.

29 Nainá mìkiù faáxin kjoqtò xi tsjá, tikoaq mìkiù faáxin 'én xi chjä-ná. **30** Jñò, k'oqá tjs'ín ki'nè nga sa kjótseé; mìkiù kinikitasòn-lä Nainá, tånga i'ndei jyeé kisakò-nò kjohimäatakòn, koií ngatjì-lä nga mìkiù kisikitasòn jñà xítä judío. **31** Nachrjein i'ndei jñà xítä judío mìkiù síkitasòn-lä Nainá. Tanga tà koi-né nga jè Nainá tjín-lä kjohimäatakòn xi it'aà tsajòn mé-ne jñà xítä koi tikoaqá s'e-lä kjohimäatakòn ts'e Nainá. **32** Nainá, k'oqá tsò nga ngats'iì xítä judío, ko xi mìtsà xítä judío, mìkiù síkitasòn-lä nga jè xi mejèn-lä Nainá nga ngásòn ngáya kohimäkeè ngats'iì xítä.

33 ¡Mé tà 'ñó tse ma kjoanchiná xi tjín-lä Nainá, ko 'ñó tse kjoachjine tjín-lä ko kjohitsjeèn-lä!

Nijngoò x̄ita xi machiya-lä kós'ín kosòn-lä k'ë nga bíndaàjiìn ko kós'ín tjín ndiyá-lä. ³⁴ ¿Yá xi beè kós'ín tjín kjohítsjeèn-lä Nainá? Mì yá xi koma-lä s̄iikíchiya-lä Nā'èn-ná. ³⁵ ¿Yá x̄ita xi jè kisikiñña ítjòn-lä xi mochjeén-lä Nainá mé-ne nga jè s̄iikátji ngajo-lä? ³⁶ It'aà ts'ëé Nainá nchrobát'aà-ne ngats'iì tsojmì xi tjín, t̄ikoä it'aà ts'ë-né nga títsakon, ko k'oqá s'ín mochjeén nga jeya kíjna.

Nainá, kàtas'e-lä kjoajeya n̄ita mé naçhrjein-ne. K'oqás'ín kàtama.

12

Mé xi s'ëén nga tsjeè sijchá yijo-ná koni s'ín sasén-lä Nainá

¹ K'oqá ma-ne 'ndsè, nga tse kjohimatakòn tjín-lä Nainá xi it'aà tsaján, 'an bìtsi'bà-nò nga k'oqás'ín tingatsja yijo-nò it'aà ts'ë Nainá koni jingoò kjotjò xi tíjnakon, xi tsjeè tjín, xi ndaà sasén-lä Nainá; nga nguì ko iníma-nò ko kjohítsjeèn-nò jeya s̄ikíjna Nainá. ² Kì k'oqás'ín onguíko yijo-nò koni s'ín tjín kjotíxoma-lä isò'nde. T̄ixitseya kjohítsjeèn-nò nga kàtatjìya-nò koni s'ín títsanijchá yijo-nò mé-ne nga jcha-nò mé xi mejèn-lä Nainá it'aà tsajòn, jñà kjoä xi ndaà tjín, xi nguì tjíkixi, xi jè ndaà sasén-lä.

³ It'aà ts'ë xá xi 'an kitjoé kjotjò-na, k'oqá xan-nò nga jingoò ijngoò, kì 'nga onguíkoo kjohítsjeèn-nò koni s'ín tjínè-lä nga s̄ikítsjeèn; tà saå ndaà t̄ikitsjeèn koni s'ín ok'in-lä kjondaà xi kitsjaà-nò Nainá k'ë nga kòkjieiín-nò it'aà ts'ë Cristo. ⁴ Koni s'ín tjín yijo-ná nga kjìn skoya tjín-lä t̄anga kakj'eíí kakj'eíí xá tjín-lä nga ijngoò ijngoò skoya. ⁵ K'oqá

s'ín ma it'aà tsaján nga kjìn ma-ná, tanga xi it'aà ts'e Cristo tà jngòò ma-ná nga ijngòò ijngoaá; k'oqá s'ín kindoba'ñóá xinguiáa koni s'ín kitsobá'ñó xíkjín yijo-ná.

⁶ Koni s'ín kjòmejèn-lä Nainá jye kitsjaà-ná xá xi s'eén nga jngòò ijngoaá. Jngòò xítä, tsà jè xá kitjoé-lä nga xítä kichjayajíin-lä, k'oqá s'ín kàtasíkjeén koni s'ín mokjeiín-lä. ⁷ Tsà jè xá kitjoé-lä nga xítä kosíko, k'oqá s'ín kàtasíkjeén nga ndaà kàtasíko xítä. O xi jè xá kitjoé-lä nga kókoya, k'oqas'ín kàtasíkjeén nga ndaà kàtakóya. ⁸ Jè xi kitjoé-lä xá nga síijehikon xítä, k'oqas'ín kàtas'ín. Jè xi ma-lä síka'bí tsojmì, nguì kóó iníma-lä kàtasíka'bí; jè xi xá ítjòn kjòngatsja, ndaà kàtasíkitasòn; jè xi síchját'aà-lä jñà xítä ima, kóó kjotsja-lä kàtasíchját'aà-lä.

⁹ Nguì kóó iníma-nó titsjacha xinguioo. Tijticha kjoä xi ch'o tjín. Koií tanguítjíngui-lä kjoä xi ndaà tjín. ¹⁰ Koó kjotsja-nò titsjacha xinguioo nga 'ndse chiba. Ísa ndaà jchaxkón xítä xinguioo xi i'nga; jñà tíkitsajna ítjòn nga jngòò ijngòò.

¹¹ Kì ts'eè 'nè xi xá ts'e Nainá. Nguì kóó iníma-nò tixá-lä Na'èn-ná.

¹² Tsja te-lá takòn jè kjoä xi chiñà-lä. Koó iníma-nò kàtachíkjoäko-nò kjo'in xi titsaníkchioón. Náchrjein nchijòn titsi'ba-lä Nainá.

¹³ Tjii-lä mé xi mochjeén-lä jñà xítä tsjeè-lä Cristo. Chjoétjò xítä xi bijchó yä ni'ya-nò.

¹⁴ Tijét'aà-lä Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà xítä xi ch'o síko-nò; kì k'oqá s'ín njét'aà-lä nga kjo'in tsjá-lä.

¹⁵ Titsjakoo jñà xítä xi tsja tjín-lä. Chìhindáyakoo jñà xi nchikjindáya.

16 Tà jingoò t'een kjohítsjeèn-nò. Kì 'nga ikon 'nè yijo-nò, ya tsjahijtakoo jñà xítä imä. Kì 'ñó chjine nachrjenguioò yijo-nò.

17 Jñà xítä xi ch'o síkó-nò, kì ch'o níkóo ngajo-nò. Kjit'aà nachrjein ndaà t'een nga nguixkon ngats'iì xítä. **18** Skanda ñánda sakó'nde-nò, jñò tjínè-nò nga 'nchán titsajnakoo ngats'iì xítä. **19** Ndí 'ndse xi matsjake-nò, k'e nga mé xi mat'ioòn, kì jñò 'nè ngajo-nò. Tsja Nainá tikíjnaya kjoa-nò mé-ne nga jè tsjá-ne kjo'in. K'oqá s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Tsò Na'én-ná: 'Aán oko-na nga kindaàjiin-la xítä, 'aán tsja-la chjí-lä.'" **20** K'oqá ma-ne, tsà jè kondra-lè, tsà tsjìn tsojmì xi kine, jií tjìi-lä; tsà xíndá-lä, tjìi-lä nandá nga kàt'iì. K'e nga koa sikoii, kosobà ti'biì-lä kondra-lè, chiba-la kohinì iséñ-lä koni xá'i. **21** Jè kjoa xi ch'o tjín, kì jè síkijne-nò; tikoqá-ne jè kàtitasòn xi kjondaà, mé-ne nga síkijne-lä kjoa xi ch'o tjín.

13

Mé kjoa-ne nga níkitasòn-lá xi xítaxá títsajna

1 Ngats'iì xítä kàtasíkitasòn-lä xi xítaxá títsajna, nga Nainá kitsjaà-lä kjotíxoma. Jñà xi xítaxá títsajna, Nainá kitsjaà-lä xá. **2** Jñà xítä xi bìtsajna tájaà-lä kjotíxoma-lä xítaxá, kondraá bìtsajna-lä jñà xítä xi Nainá kitsjaà-lä xá. Jñà xítä koi, ti yijo-läá tibínè-lä kjo'in. **3** Jñà xítaxá mìtsà koi xá títsajna-ne nga jñà kinchaxkón-lä xítä xi ndaà s'ín, jñà-né xítä xi ch'o tjín kjoa xi s'ín. Tsà mejèn-lè nga mìkiì kískón-lä xítaxá, ndaà t'iin, ko jñà xítaxá ndaà siìkíjna-lè. **4** Jñà xi xítaxá tjín-lä, xá ts'e Nainá nchisíkitasòn, mé-ne nga ndaà kíjna-ne.

Tanya tsà ch'o tjín kjoaq xi tì'nì, tiskón-lá xi xítaxá tjín-lá, nga tjí'nde-lá nga tsjaà-lé kjo'in. Nga xá-lá Nainá nchis'ín k'ę nga bíndaàjiùn kjoaq kó nga tsjá-lá kjo'in jñà xítä xi ch'o s'ín. ⁵ K'oqá ma-ne nga mochjeén-né nga ndaà síkitasòn-lá jñà xi xítaxá títsajna, mitsà tà koi-ne nga kjo'in tsjá-ná; koi-né nga xó k'oas'ín beè-lá takoán nga tjínè-ná nga síkitasoán. ⁶ Koií kjoaq-lá nga tikoaq machjí ton sá, nga jñà xítaxá k'oqá s'ín nchisíkitasòn-lá Nainá kó kjit'aà náchrjein koatjín xá xi nchis'ín.

⁷ Tichjió yiye mé xi kitjen-nò. Jè xi kitjen-lá ton sá, kàtichjí. Jè xi kitjen-lá tsojmì xi machjítì, kàtichjítì. Jè xítä xi mochjeén-lá nga jcháxkón, kàtayaxkón. Jè xítä xi mochjeén-lá nga ndaà kíjna, ndaà tijkíjna. ⁸ Kì mé xi jmeèt'iöön yijo-nò. Tanya kitjeén-nò ts'ę kjoatjòcha it'aà ts'ę xítä xinguiquo. Nga jè xi matsjakeè xíkjín, jyeé kisikitasòn yiye Kjotíxoma. ⁹ Jñà kjotíxoma tsò-ne: "Kì kjoaq chijngui 'nì, kì xítä nìk'in, kì chijé 'nì, kì 'én ndiso nokjòi, kì maxitàkòn-chiù xinguiii." Ngats'ii kjotíxoma koi, kó xi kí'eí, yaá mangásòn yiye jè kjotíxoma xi tsò: "Titsjachi xítä xinguiii koni tsà ti yijo tsiji-ne." ¹⁰ Jè xi matsjakeè xíkjín, mitsà ch'o síko xítä xíkjín. Jè xi matsjakeè xíkjín, jyeé ndaà tísikitasòn Kjotíxoma.

¹¹ K'ę nga k'oas'ín s'eén yiyeé kjoaq koi, jchá-ná náchrjein i'ndeí mé kjoaq xi tíma nga jye ijchò chibä-lá nga sikja-lá yijo-ná nga titsafè. Koni k'ę nga sa kòkjeiín-ná, jye 'ñó kjochrañàt'aà náchrjein nga kítsajnandiäá kjoaq ts'ę jé-ná. ¹² Nitjen, jyeé tífahato, jyeé tímachrañà náchrjein nga s'e isén nga kitjojen ijngoo k'a Na'èn-ná. Kinachrjenguaá ngats'ii kjoaq xi ma ñánda nga jñò choòn kó chjoe

nga'ñó-là Nainá koni s'ín mochjeén ñánda iseèn choòn koni tsà kíchá ts'e soldado. ¹³ K'oqá s'ín iseèn kitjá koni náchrjein nga ndaà sijchá yijo-ná. Mì kí mochjeén nga taxkí chjineé tsojmì kó nga mach'iqá. Míkiù mochjeén nga íchjín kjohijtakoqá, kó mì kí ma taxkí sikoqá yijo-ná. Míkiù mochjeén nga xítá kixkàn-koqá kó mìkiù mochjeén nga kjoqxítakòn kichjá-lá xinguiqá. ¹⁴ K'oqá s'ín tijchá yijo-nò koni s'ín kis'iìn jè Ná'en-ná Jesucristo, kí kiù níkitasòn-là yijo-nò kjoqá ch'o xi síjé.

14

*K'è nga mìkiù mangásòn kjohítsjeèn-ná it'aà ts'e
kjoqá xi mì xó kiù tjínde-ná nga s'eén*

¹ Chjoétjò xítá xinguiqá xi mìkiù tijngóò ikon mé kjoqá xi tjínde-là nga s'jin; kí chibàya-nò jñà kjoqá xi mìkiù mangásòn kjohítsjeèn-nò. ² Tjín xítá xi k'oqás'ín mokjeiín-là nga ma chine yije tsojmì xi tjín, tikoá tjín xítá xi mìkiù mokjeiín-là tsà ma chine yije tsojmì xi tjín. Tà jñà tsojmì xi nangui sijchá kine. ³ Jè xi kine yije tsojmì xi ma chine mìkiù koma kochrjekàngui jè xi mìkiù ma-là kine yije tsojmì; kó jè xi mìkiù ma-là kine yije tsojmì, mìkiù koma kichhajno-là jè xi ma-là kine yije tsojmì xi tjín, nga Nainá jyeé kiskoétjò nga ki'ndí-là ma. ⁴ ¿Yá-né ji nga níkindij chi'nda xi mìtsà tsiji? Nga chi'nda ts'e Nainá-né. Jè chi'nda jè, kindà ts'eé nei-là tsà kixi tijna kó tsà mì kixi tijna. Tanga kixií kíjna, nga jè Ná'en-ná tjín-là nga'ñó nga kixi sìjkíjna.

⁵ Tjín xítá xi tsò: tjín náchrjein xi isá xkón. Tikoá tjín xi tsò: Náchrjein, tà ngásòn ngaya-né nga náchrjein nchijòn. Nga jngóò ijngóò xítá, k'oqá s'ín

ndaà katíjingoò-lä ikon koni s'ín sítksjeèn. ⁶ Jñà xítä xi faájiùn jngoo nächrjein nga beèxkón, k'oqá s'ín nga jeya sítkjna Na'èn-ná; koä jñà xítä xi tsò nga ta ngásòn ngáya nächrjein, tikoä k'oqá s'ín s'ín nga tikoä jeya sítkjna Na'èn-ná. Jñà xítä xi kine yiye tsojmì, it'aà ts'ë Na'èn-ná kine, nga tsjá-lä kjondaà Na'èn-ná k'e nga kine; k'oä jñà xítä xi tsò nga tjín tsojmì xi mìkiì ma chine, tikoä it'aà ts'ëé Na'èn-ná nga mìkiì kine tsojmì, kó tikoä tsjá-lä kjondaà Na'èn-ná.

⁷ Jñá, k'e nga titsajnakoaán, mìtsà koi xá titsajnakon-ná xi ta kjondaà tsaján. Kó k'e nga kiyá, mìtsà ta kjondaà tsaján kinchátsjiaá nga kiyá. ⁸ Tånga k'e nga titsajnakoaán, koií xá titsajnakoaán xi kjondaà ts'ë Na'èn-ná. Kó nga kiyá, tikoä koií xá kiyá-aná xi kjondaà ts'ë Na'èn-ná. K'oqá ma-ne tsà titsajnakoaán kó tsá kiyá kjondaà ts'ë Na'èn-ná nga ts'ë tsò-ná. ⁹ Koií kjoä-lä nga k'en Cristo koä jaáya-lä nga tsibijnakon-né, mé-ne nga jè koma-ne Nei-lä jñà xítä xi biyaà kó xi titjsajnakon.

¹⁰ Tånga ji xi nokjoàjno-lä 'ndsi, ¿mé-ne koä'nè-ne? Tikoä ji xi nachrjekàngui 'ndsi, ¿mé-ne nachrjekàngui-ne? Nga ngats'iì-ná kijchò kinchanguaá ndsoko Cristo ñánda nga jè tíhotíxoma. ¹¹ K'oqá s'ín tichjä Xojon-lä Nainá nga tsò:

Tsò Na'én-ná: 'An tijnäkon-ná,
ngats'iì xítä kincha-xkó'nchit'aà-na
kó ngats'iì xítä skoëxkón Nainá.

¹² Ngats'iaá k'oij-lä kindä Nainá mé kjoä xi ki'né nga tsitsajnaá isò'nde.

13 K'oqá ma-ne nga mì tì xinguiá kìnókjoajno-lá; jñò, ta saá ndaà tìkítsjeèn nga nìmé xi s'een xi sìkits'ón-jiùn koni s'ín mokjeiín-lä xinguioò mé-ne nga mì jé skajiín ljngooò k'a-ne. **14** 'An ndaaà tìjngooò takoàn it'aà ts'e Ná'en-ná Jesús nga kixi kjoä nga tsjìn tsojmì xi xkón tjín nga mìkiì ma chine; tànga jè xítä xi k'oqas'ín sìkítsjeèn nga tjín tsojmì xi xkón tjín nga mìkiì ma chine, xkón tjín-lä it'aà ts'e tsà skine. **15** Tànga tsà ta koií kjoä-la ts'e tsojmì xi chinii, jè 'ndsi ch'o ma-la, jè kjoä xi tì'nì mìtsà tì kjoatjòcha-ne; kì kii biì'ndi nga jè 'ndsi xi Cristo k'en ngajo-lä kíts'ón-jiùn-lä xi tà kjoä ts'e tsojmì xi chiniì. **16** Kì k'oqá s'ín 'nè mé-ne nga mì xítä kichjajno-nò it'aà ts'e kjoä xi titsä'nè nga k'oqas'ín mokjeiín-nò nga ndaà tjín. **17** K'e nga jè Nainá tíhotíxoma-ná mìtsà jè xi ìsa 'ñó chjí-lä mé xi s'ioqá ko mé xi chineé. Jè xi 'ñó mochjeén nga kixi kítsajnaá, 'nchán sijchá yijo-ná, ko tsja k'oé-lá iníma-ná; koi kjoä xi tsjá Iníma Tsjeeè-lä Nainá. **18** Jè xi k'oqas'ín sìkitasòn kjoä koi k'e nga sítá-lä Cristo, ndaà sasén-la nguixkon Nainá, tìkoqá ndaà bìna nga nguixkon xítä.

19 K'oqá s'ín kjitjingui-lá kjoä xi 'nchán sìkjna-ná ko kjoä xi 'bì-lá nga 'ñó xinguiá nga jingoò jngoaá koni s'ín mokjeiín-ná. **20** Kì xá-lä Nainá nìkits'ón-jiùn-lä xi ta kjoä ts'e tsojmì xi ma chine. Kixií kjoä, ngats'iì tsojmì xi tjín, tsjeeè-né. Tànga jè xi ch'o tjín k'e nga ta koi kjoä-lä tsojmì xi chineé bits'ón-jiùn-lä kjoä xi mokjeiín-lä it'aà ts'e Nainá jñà xítä xi kj'eíí. **21** Ìsaá ndaà-ne nga mì yijo chjineé, nga mì xán s'ioqá, nga nìmé kjoä xi s'een jè xi sìlkits'ón-jiùn-lä jè 'ndsi nga sakó-lä jé. **22** Koni s'ín

mokjeiín-lè it'aà ts'e kjoaq koi, tà jií tijiìn takoìn ko Nainá. ¡Mé ta ndaà-lä jè xi mì kjo'in bínè-lä yijo-lä k'ë nga tjingoò ikon nga ndaà tjín kjoaq xi s'ín! ²³ Jè xi jò tjín-lä k'ë nga mé tsojmì xi kine, jé tihónè-lä yijo-lä nga mìkiù tjíjngooò ikon tsojmì xi kine. Tsà mìkiù tjíjngooò takoán k'ë nga mé kjoaq xi s'ëén, jé titsahonè-lä yijo-ná.

15

¹ Jñá xi jye kixi mokjeiín-ná it'aà ts'e kjoaq xi tjínde-ná mé xi s'ëén, mochjeén-né nga tikoaq kichìkjoaqo-ná jñà xita xi k'oas'ín mokjeiín-lä nga mìkiù tjínde-lä mé kjoaq xi s'jin. Mìtsà tà jñà kjoaq xi ndaà sasén-ná kinchátsjiaá. ² Nga jngooò ijngoaá, mochjeén-né nga k'oas'ín s'ëén jè kjoaq xi sasén-lä jñà xita xinguiáá xi kjondaà ts'e, mé-ne nga kijin-isa kjoahitsjeèn-lä jè kjoaq xi mokjeiín-lä. ³ Nga tikoaq jè Cristo mìtsà jè tsohótsji kjoaq xi sasén-lä yijo-lä, tà saá it'aà ts'ëé tsitasòn koni s'ín tjít'aà xojon ts'e Salmo, nga tsò: “Én ch'o xi ji kiichhajno-lè, 'aán kiskaàt'aà-na.” ⁴ Jñà 'én xi kitjei nga sa kjótseé, koií xá kitjei-ne nga kokòya-ná mé-ne nga it'aà ts'e Xojon-la Nainá, tseé s'ëén takoán tikoaq s'ë-lä kjoaq'nchán inimá-ná, mé-ne nga koma chíñakjoaq-lá it'aà ts'e Nainá. ⁵ Nainá xi ma-lä tsjá-ná kjoatsetakòn ko xi ma-lä sí'nchán-jiìn inimá-ná, k'oas'ín jngooò kjoahitsjeèn kàtatsjá-nò nga jngooò ijngooò koni tsò Cristo Jesú, ⁶ mé-ne ngats'iòò ngásòn jngooò jtä jeya tikíjna Nainá, Na'èn-lä Jesu-cristo xi otíxoma-ná.

⁷ Koií kjoaq-lä k'oas'ín chjoétjò xinguiqo nga jngooò ijngooò koni s'ín kiskoétjò-nò Cristo mé-ne nga jeya kíjna-ne Nainá. ⁸ K'oaqá xán-nò, jè Cristo

Jesús, koií xá j'ìì-ne nga j'ìì sítaxiìn-là xítà judío xi tjít'aà chibà-là kjoà ts'e circuncisión mé-ne nga tsakó-ne kjoakixi-là Nainá tikoà síkitasòn koni s'ín jye kitsjaà-là tso'ba Nainá jñà xítà jchínga kjiìn-là.
⁹ Tikoáà koií xá j'ìì-ne mé-ne nga jñà xi mìtsà xítà judío jeya siikjína Nainá it'aà ts'e kjohimatakòn xi tjín-là Nainá koni s'ín tichjá Xojon-là Nainá, nga tsò: Koií kjoà-là nga jeya siikjína-lè ijìin-là xítà naxàndá xi mìtsà xítà judío.

It'aà tsiji sé-lè sò xi ndaà tsò.

¹⁰ Ìjngoo k'a tjít'aà xojon ñanda nga tsò:

Jñò xi mìtsà xítà judío 'mì-nò,
 tsjaá t'è-lá takòn ko xítà naxàndá-là Nainá.

¹¹ Ìjngoo k'a tjít'aà xojon ñanda tsò:

Jñò ngats'ioò xi mìtsà xítà judío 'mì-nò,
 jeya tijkíjna Nà'en-ná,
 ngats'ioò xi naxàndá 'mì-nò jeya tjinachrjeè Nainá.

¹² Ìjngoo k'a tjít'aà xojon ts'e Isaías ñanda tsò:

Jè tje-là Isaí kitjot'aà jngoo-ne jts'én-là xi
 kotixoma-là jñà xi mìtsà xítà judío,
 ko jè jts'én jè koòt'aà ikon nga skóña-kjoà-la.

¹³ Nainá xi tsjá nga chiñakjoá, kàtatsjá yije-nò kjotsja ko kjoà'nchán nga mokjeiín-nò it'aà ts'e, mé-ne nga lsà ndaà chíñakjoà lsaa xi ko nga'ñó-là Injimà Tsjeè-là Nainá.

Pablo chi'nda-là Jesucristo

¹⁴ Tanga ndí 'ndsè, 'an tíjngoo takoàn xi it'aà tsajón xi tijñò-nò tjín-nò kjondaà tikoà machiyya-nò nga koma tijñò sikixiya-là xítà xinguiqo nga ìjngoo jngoo. ¹⁵ Ndí 'ndsè, 'ñó tibeè-là takoàn nga tìkjiì-nò xojon jè; tichjá kixi-nò, mé-ne nga mìkiì jchàajiìn-nò koni tsò xojon jè. Koií

k'oqas'ín tísíkítsjeèn-nò nga 'an kitjoé-na kjojtjò-lá Nainá k'e nga kitsjaà-na xá, ¹⁶ mé-ne nga 'an komá-na chí'nda-lá Jesucristo it'aà ts'e xi mítssà xítá judío. Síxákoqa 'én ndaà-lá Nainá, mé-ne jñà xi mítssà xítá judío ndaà sasén takòn-nè Nainá koni jngóò kjojtjò xi 'ñó sasén-lá Nainá nga it'aà ts'e Inima Tsjeè-lá Nainá jyeé kjòtsjeè.

¹⁷ 'An tjín-na mé kjoq-ne nga matsja-na it'aà ts'e Cristo ts'e xá xi tís'iaàn. ¹⁸ Nì mé kjoq tjín xi ma'ñót'aà takoàn nga ma chjà, ta jè kjoq ts'e Cristo nga 'an síkjeén-ná nga síxákoqa jñà xi mítssà xítá judío mé-ne nga komá sikitason-lá Nainá. K'oqá s'ín kis'iaàn it'aà ts'e 'én xi kichjá kó it'aà ts'e xá xi kis'iaàn, ¹⁹ kó it'aà ts'e kjooxkón xi okó kjoajeya-lá Nainá ko it'aà ts'e nga'ñó-lá Inima Tsjeè-lá Nainá. Jyeé ndaà kisìngásoàn 'én ndaà-lá Nainá xi kjoq ts'e Cristo, tsibits'iako-na ján Jerusalén kóhókjí nga jngóò itjandiì-lá skanda ján Ilírico. ²⁰ K'oqá s'ín tsibiné-lá yijo-ná nga kichjaya 'én ndaà-lá Nainá xi kjoq ts'e Cristo ya j'nde ñanda kj'eè yá bénomíya it'aà ts'e Cristo, mé-ne nga mì 'an kokoòya ndaà-lá xítá xi kj'eí xi jye tsakoya ítjòn-lá it'aà ts'e Cristo. ²¹ Koni s'ín tjít'aà Xojon-lá Nainá nga tsò:
Skoe-né jñà xítá xi mì yá tsibénojmí-lá it'aà ts'e;
kochhiyaá-lá jñà xítá xi kj'eè mé 'én 'nchré xi it'aà ts'e.

Kós'ín tísíkítsjeèn Pablo nga mejèn-la kjoí Roma

²² Kò kjìn k'a mejèn-na fikon-nò tænga jñà xá xi 'an tís'iaàn i j'nde já mìkiì tjò'nde-na nga ma fia. ²³ Tænga j'ndeí nga jye jyehet'aà xá-ná ijndé, kó tikoq kò kjìn nó tjín-lá nga mejèn fikon-nò, ²⁴ k'oqá s'ín tísíkítsjeèn, k'e nga kjián ján España,

k'ēé kichjàjto-nò mé-ne nga skoexkon-nò. K'ē nga jye chibá jngòò tjoà komá kinchakó-ná nga komá kjián ñánda nga tifia. ²⁵ Tanga iñdei ján Jerusalén tifia, nga tifiko jngòò-lá nga'ñó jñà xítqá-lá Cristo xi ya títsajna. ²⁶ Nga jñà xítqá naxandá-lá Nainá xi títsajna Macedonia kó Acaya kjòtsja ts'e-né nga tsibíxkó chiba ton koni jngòò nga'ñó xi kjotjò ts'e xítqá imá naxandá-lá Cristo xi títsajna ján Jerusalén. ²⁷ Nguì kjotsja ts'e-né koni s'ín kis'iìn jñà xítqá koi. Nga tjen-t'in-lá kjondaà. Tsà jñà xítqá xi mitsà xítqá judío k'oqá s'ín kisakò-lá kjondaà ya ijiìn iníma-lá it'aà ts'e xi ngui xítqá judío, tikoqá tjinè-lá jñà xi mitsà xítqá judío nga kinchakó nga tsjá-lá tsojmì xi mochjeén-lá. ²⁸ K'ē nga jye kjoéhet'aà kjoqá koi nga jye sìngatsja jè ton xi kjòxkó, ikjoàn skotsejèn jngòò tjò-nò, k'ēé kjián ján España. ²⁹ Be-ná nga 'ñó ndaà siìchikon-t'in-ná Cristo k'ē nga kijchokon-nò.

³⁰ Tanga jñò ndí 'ndse, bìtsi'bà-nò it'aà ts'e Ná'en-ná Jesucristo kó it'aà ts'e kjoatjòcha xi tsjá-ná Iníma Tsjee-lá Nainá, tñókjoat'aà-lá Nainá xi it'aà ts'an, ³¹ mé-ne nga kosoiko-ná Nainá it'aà ts'e xítqá xi mikií mokjeiín-lá xi títsajna ján Judea, kó mé-ne nga jè ton xi tifiko-lá xítqá-lá Cristo xi títsajna ján Jerusalén ndaà kàtasasén-lá, ³² mé-ne nga, tsà k'oq'sín mejèn-lá Nainá, nga kó kjotsja-ná kijchokon-nò, tikoqá komá ndaà siikjáya chiba náchrjein-kó-nò. ³³ Jè Nainá xi tsjá-ná kjoa'nchán kàtiñnakó-nò ngats'ioò. K'oq'sín kàtama.

16

*Kós'ín kisihxat'aà Pablo ngats'ü xítqá naxandá-lá
Nainá xi títsajna Roma*

¹ It'aà tsajòn sìngatsja-nò jè tichjaá Febe, jè xi síchját'aà naxandá-lä Cristo xi ya tíjna Cen-crea; ² ndaà chjoétjò xítä jè nga xinguiäá ma nga tikoäá mokjeiín-lä it'aà ts'e Na'èn-ná nga k'oäá s'ín ok'in-lä xi xítä-lä Cristo. Tichját'aà-lä nítä mé xi kochjeén-lä nga 'ñó kjín xítä tsasikö, tikoä 'an kisichját'aà-na.

³ Tíixat'eì jè Priscila ko Aquila, jñà xítä xi taña nìxákjoò-jen it'aà ts'e Cristo Jesús. ⁴ Jñà xítä koi kjomeè kinik'en xi kjoä ts'än. Mítśà tà 'än xi tsjaà-lä kjondaà tikoä tsjá-lä kjondaà ngats'iì xítä naxandá-lä Cristo xi mítśà xítä judío. ⁵ Tikoä tíixat'eì jñà xítä naxandá-lä Cristo xi maxkóya ya ni'ya-lä Priscila ko Aquila. Tíixat'eì jè Epeneto xi 'ñó matsjake nga jè kókjéiín ítjón-lä it'aà ts'e Cristo ya i'nde Acaya. ⁶ Tíixat'eì jè María, chjoón xi 'ñó ndaà kisiká it'aà tsajòn. ⁷ Tíixat'eì jè Andrónico ko Junias, xi xinguiäá ma nga taña tsitsajna'ya-jen ndayá. Jñà xítä xi tsibíxáya-lä Cristo 'ñó matsjakeè xítä koi. Ko ìsä ítjón kijtseèxkon 'én-lä Cristo koni 'an.

⁸ Tíixat'eì jè Amplias, jè xítä xi 'an 'ñó matsjake it'aà ts'e Na'èn-ná. ⁹ Tíixat'eì jè Urbano xi taña síxákö-na it'aà ts'e Cristo Jesús ko jè Estaquis xi 'an 'ñó matsjake. ¹⁰ Tíixat'eì jè Apeles xi ndaà kixi mokjeiín-lä it'aà ts'e Cristo. Tíixat'eì jñà xítä xíkjín xi ya títsajna ni'ya-lä jè Aristóbulo. ¹¹ Tíixat'eì jè Herodión xi xinguiäá ma. Tíixat'eì jñà xítä xíkjín xi ya títsajna ni'ya-lä Narciso xi Na'èn-ná títsajnakö. ¹² Tíixat'eì jè Trifena ko Trifosa jñà íchjín xi 'ñó síxá-lä Na'èn-ná, ko tichjaá Pérsida xi 'ñó matsjachaá nga tikoä ndaà síxá-lä Nainá.

13 Tíixat'eì jè Rufo xi xó jaàjiìn-ne Nainá. Ko nea-la xi 'an k'oqa tís'ín beètakoàn koni tsà nea-na.

14 Tíixat'eì jè Asíncrito, jè Flegonte, jè Hermas, jè Patrobas, jè Hermes ko xíta 'ndseeé xi ya titsajnako.

15 Tíixat'eì jè Filólogo, jè Julia, jè Neroe ko ndichja, ko Olimpas, ngats'iì xíta xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo xi ya titsajnako.

16 Jnò nga jingoò ijingoò, k'ë nga sixat'aà xinguioo, nguì koó injima-nò tíixat'aà xinguioo nga ko okixij-nò. Ngats'iì xíta naxandá-la Cristo xi i titsajna síhixat'aà-nò.

17 Ndí 'ndse k'oqa s'ín bitsi'ba-nò nga chítsejèn-la jnà xíta xi sijòya ko xi síkits'ón-jiìn koni s'ín mokjeiín-nò, jnà xi kondra f'iì-la kjohítsjeèn koni s'ín kichita'yà jnò. Tinchat'aàxin-la jnà xíta koi.

18 Jnà xíta koi, mitsà Na'èn-ná Jesucristo síxá-la, tà yijo-la sixátjì. 'Én sin 'én ndaà chjaa nga konachan-la xíta xi mìkìù ndaà machiya-la. **19** 'An, matsjaá-na it'aà tsajòn nga jye ndaà na'yà-nò nga ndaà nìkitasòn. Tanga 'an mejèn-na nga xíta chjinee kàtama it'aà ts'e kjoqa xi ndaà tjín. Ko jnà kjoqa xi ch'o tjín, k'j'eè kii na'yà-nò. **20** Jè Nainá xi tsjá-nà kjoq'nchán, tà chibaá chija-la nga ya siikíjnanguí ndsokoò jè xíta neií mé-ne nga koma kinchanè. Kjondaà-la Na'èn-ná Jesucristo kàtijnako-nò.

21 Tísíhixat'aà-nò jè Timoteo xi tañña nìxákjoò-jen, ko Lucio, ko Jasón ko Sosípater jnà xi xíta xinguiaa ma.

22 'An xi Tercio mì-nà, xi tìkjìì-nò xojon jè, it'aà ts'e Na'èn-ná, sìhixat'aà-nò.

23 Tikoqa tísíhixat'aà-nò Gayo; 'an jí tìjnqa i ni'ya-la nga tikoqa ií bixoña ngats'iì xíta naxandá-la Cristo.

Tísíhixat'aà-nò Erasto xítq xi bítjò tón ts'e ni'ya osen; tíkoá síhixat'aà-nò jè 'ndseeé xi 'mì Cuarto.

24 Ngats'iòò, jè kàtiñakó-nò kjøndaà-là Jesucristo xi otíxoma-ná.

'Én xi fehet'aà-ne

25 Jeya kàtiñna jè Nainá xi tíjnakó-nò. Jè xi komà tsjá-nò nga'ñó tíkoá komà kixi siikítsajna-nò koni tsò 'én ndaà-là Nainá xi 'an okoòya-nò kó jñà 'én xi nokjoàyajiìn-nò it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. Nga jyeé tí'ya-là kjoà xi tjí'ma-là Nainá skanda sá kjótseé; 26 tånga i'ndei jye ki'ya-là koni s'ín tichja Xojon-là Nainá xi kiskiù jñà xítq xi kiichjà ngajo-là Nainá kjótseé. K'oàá s'ín tichjà kjotíxoma-là Nainá xi tíjna nítq mé nàchrjein-nè. Jè kjoà'ma-là Nainá, jye kis'enojmí yije-là ngats'iì xítq naxandá xi tjín nga títsa isò'nde mé-ne nga kàtasíkitasòn-ne koni s'ín mokjeiín-là.

27 Jè Nainá xi tajngoò ma-ne, xi tjín-là kjoachjine, kàtas'e-là kjoà jeya it'aà ts'e Jesucristo nítq mé nàchrjein-ne. K'oàs'ín kàtama.

**'Én-la Nainá xi kjoa ts'e Jesucristo
New Testament in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl
Mazateco de S Jeronimo Teccoatl; maa
(MX:maa:Mazatec, San Jerónimo Tecóatl)**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, San Jerónimo Tecóatl [maa], Mexico

Copyright Information

© 2013,Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

© 2013,Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
9f778253-d34e-5037-af35-7bca16479aa0